

Libro del adulto

Yi kí' tsakä'

MEVyT
Modelo
Educación
para la Vida
y el Trabajo

MIBES
MEVyT Indígena
Bilingüe con Español
como segunda
lengua

3

Ejmo'o jña estī
tī jújmi kti.
Jújmi kí' tsa jejuī

Leo y escribo en
mi lengua.
Chinanteco de Ojitlán

Lajä sī jna: _____

Lajä sī jejuĩ koo: _____

Lajä sī ñítaa wōo fuo' kii: _____

DIRECTORIO

Mtro. Aurelio Nuño Mayer
Secretario de Educación Pública

Lic. Héctor Mauricio López Velázquez
Director General del INEA

Créditos a la presente edición

Coordinación general
Celia del Socorro Solís Sánchez

Coordinación académica
Carmen Díaz González
Sara Elena Mendoza Ortega
Elisa Vivas Zúñiga
Luis Alavez Bautista

Autoría del prototipo
Guillermina Duarte Hernández
Elisa Vivas Zúñiga

Adaptación a la lengua indígena
Alejandro Bartolo Antonio

Asesoría académica
Ana Isabel Jacinto Hernández
Adriana Berenice Blancas Pérez

Revisión técnica
Maribel Eloisa Hidalgo Morales
Oscar Tlalmis Jiménez

Coordinación gráfica y cuidado de la edición
Greta Sánchez Muñoz
Adriana Barraza Hernández

Seguimiento editorial
María del Carmen Cano Aguilar

Revisión editorial
Gabriel Nieblas Sánchez
Alicia Naves Merlín

Diseño
Ricardo Figueroa Cisneros

Diagramación
Mónica Montserrat Rivera Ochoa
Jorge Alberto Nava Rodríguez

Ilustración de portada
Ricardo Figueroa Cisneros

Ilustración de interiores
Ernesto Arce Ortega
Alejandro Villalobos González
Ismael David Nieto Vital
Hawley Suárez Stephania
Nora Millán Jaramillo
Vanessa Hernández Gusmão
Ricardo Figueroa Cisneros
Juan Jesús Sánchez Muñoz

Fotografía
Lizeth Arauz Velazco
Pedro Hiriart y Valencia
Guadalupe Velasco Ballesteros
Greta Sánchez Muñoz
Juan de Dios Ramírez Bautista
Jorge Alberto Nava Rodríguez

Leo y escribo en mi lengua. Chinanteco de Ojitlán. MIBES 3. Libro del adulto. D. R. 2016 ©Instituto Nacional para la Educación de los Adultos, INEA. Francisco Márquez 160, Col. Condesa, Ciudad de México, C.P. 06140.

Esta obra es propiedad intelectual de sus autores, y los derechos de publicación han sido legalmente transferidos al INEA. Prohibida su reproducción parcial o total por cualquier medio, sin autorización escrita de su legítimo titular de derechos.

ISBN *Modelo Educación para la Vida y el Trabajo*. Obra completa: 970-23-0274-9
ISBN *MEVyT Indígena Bilingüe con Español como Segunda Lengua*: 970-23-0500-4
ISBN *Leo y escribo en mi lengua*. Chinanteco de Ojitlán. MIBES 3. Libro del adulto: En trámite

Impreso en México

Lö' ejia ñí yi

Echí ee	4
Laj̣i ì ne'	5

Táa lilee jmaṭä

1

Íjma 'ṇ̃aa 1	10
Íjma 'ṇ̃aa 2	26
Íjma 'ṇ̃aa 3	44
Jma ti' jna laj̣i ejma 'ṇ̃aa	63

Táa lilee jmaṭä

2

Íjma 'ṇ̃aa 1	72
Íjma 'ṇ̃aa 2	93
Íjma 'ṇ̃aa 3	117
Jma ti' jna laj̣i ejma 'ṇ̃aa	138
Moo yi kí' ejä ma 'ṇ̃aa	143

Echí ee

Yi kí' tsakä' ejmóa kī tsia kiá' 'ni, ní yi laa echä'ä lajī ñii lī' jú risii jña lajī ñii táa ejma ä 'ni majä'a lajī eli' íjmo'a yi jña eli sia.

Ejä rilī' tō táa lile jmatīa. Jmakö táa lile jmatīa kiä 'nī íjma 'ñga. Tii ñī' jmakö elijñaa, lī' kö íjmo'a yi angī chía, íjä 'nea li tsoo wī' majña'a la' íjmo'a yi (kí' tñjñaa jña jma ngī chía írisii yi), likuī'í líyie' lī' yi íjmo'a yi enī' taa, lajä lī' li jmatī'í lajī eli sia kí' írisii yi jña jma re'e. Íjä līi jmale'e likuī'í kí' íköchee la' ílī' juua, lī' jútsoo 'no'o likuī'.

Majä li jma ä 'ni ní yi laa ekä'ä jña kö Yi kí' íjmo'a, kö Moo yi fuo' jña Yi jī' jú 'le'a, ejä kuō' jna' 'ni jú lī' jmitī tää rikia koo majä jmó'o táa jñäa lajī yi, wí íjä la' ekuō'a 'ni lajī ñii lī' írisii yi, jmo'o lajī ñii táa ejä chísi'a ní yi laa.

Eyiä tsii nga' lī' ejä jmale'e kö jú kiä kí' ílitīa laa.

Emī jna' erē nga' lī' lajī kí' jmañaa.

Lajt̥ i ne'

Lajt̥ i ne' echä'ä lakö ñí yi laa, íjä st'a 'ni ejä taa jmo'o lanit̥ la'í l̥i' jú kiä kí' ílit̥ä.

Lajt̥ ñii taa jmat̥i't̥ jmo'o na l̥i' majä majñä'a jmo'o yi íjä ngi chía jña jmo'o yi eni' taa.

L̥i' kö íli 'ñaa. Ĭ ne' kí' yi laa chíjua' j̥e'e 'ni r̥e ñí lajt̥ ne' jñafo írist̥i't̥ yi jña cha' 'ni jú la' íl̥i' 'naa w̥i' jmo'o yi o lajt̥ eli st̥a.

Ejmóa tijñaa jmo'o yi. Ĭ ne' kí' yi laa e'a 'ni la'í l̥i' taa jmat̥i't̥ ejä et̥e'a 'ni k̥i' ts̥i' o lijua' la' íl̥i' jú r̥ijua' írist̥i't̥ yi ejä kuo'a 'ni, majä ejä j̥e'e 'ni lajt̥ ñí ne' j̥iä, 'ma jñä' yi, lö' it̥ii kö wuo', la' íjnaa ñii, ejä kö' r̥e jña moo yi st̥i't̥ eku'i't̥.

Jmo'o kí' írist̥i't̥ yi. Jña Ĭ ne' kí' yi laa kuo'a 'ni jú ejä enó'o o li jmo'o kí' írist̥i't̥ yi jña í nee nga'. N̥ijua' l̥i'í asiá l̥i' emach̥i nga' ejä ejmo'o íkō' fu'i la, majä jma che'e ts̥i' jú r̥ijua', m̥i' 'ni jú o jmalee jmo'o yi lö' fu'i 'n̥a.

Jma ngi chía kí' írist̥i't̥ yi. Ĭ ne' kí' yi l̥i' kö et̥e'a 'ni jma chee ts̥i't̥ jña e'no' lajt̥ jú chí ejä k̥i' nga' lö' ejä ekajmo'o.

La' íl̥i' kí' írist̥i't̥ yi. Ĭ ne' kí' yi l̥i' kö w̥i et̥e'a 'ni j̥e'e majä jmaklu'i'a ejä kiä e'e kö írist̥i't̥ (fu'i' jú rist̥i't̥, la' íl̥i' júa, la' j̥iä jú chí), *firma*, 'ma jñä' yi, lö' t̥ii jña la' jna kö wuo', la' íjnaa ñii, la' l̥i' jña lö' ekiä ch̥i'i nga' kí' kö ñí írist̥i't̥ yi.

Jmo'o yi eni' taa

Jmo'o yi fui' jú risti eni' taa

- Kuḡa nga' táa kí' jmo'o yi fui' jú risti majä liwua oa, m̃i' kí' jña í kuḡa.
- Kuḡa nga' táa jmat̃i' majä jmat̃i' jmo'o kö ñii jä fui' jú risti lii kiää 'lä ñii 'ne jua' lali' wua íjmo'a kí' laa.

Jmo'o yi eni' taa kö íristi yi

- Ejä m̃i'a laj̃i tsa jmo' eni' m̃i' wuḡ íristi yi.
- Chaa 'ni jú é jä 'nee juḡ' tsa kas̃i' ñí kí' íristi yi.
- Jmat̃i' 'naa kí' jmo'o yi eni' taa jña jmo' 'naa t̃iñí laj̃i íköchää.
- Ejä kuḡa 'ni táa íjä ek̃i ts̃ia ñí íjmo'a yi, majä j̃e'e: la' íjmo'a, m̃i', í kuḡa kí' matii jmo'o yi jña jú kuḡa majä lijña w̃i'a.

Ñí yi kiá'a echä'ä i ne' kí' yi laa íjä chíjua'a é jmi+ kuḡa 'ni jú likó'o Yi kí' íjmo'a majä lijmo'o táa kö jú kiä kí' jmat̃ia.

Laj̃i ñii táa jmat̃i' jmo'o ejma ä 'ni majä tsḡo w̃i' jmo'o majñä'a laj̃i eli s̃ia.

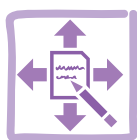

L̃i' kö íli 'ñaa. I ne' kí' yi laa chíjua' j̃e'e 'ni r̃e ñí laj̃i ne' jñafo íristi yi jña cha' 'ni jú la'í l̃i' 'naa w̃i' laj̃i eli s̃ia.

La' íli' laj̃i íristi yi. I ne' kí' yi l̃i' kö w̃i et̃ea 'ni j̃e'e majä lima'a ejä kiä e'e kö íristi (laj̃i fui' jú yi risti, la' íli' júa, la'

jíá jú chía), *firma*, 'ma jñä' yi, lö' tii jña la' ílì' kö wuo', la' íjnaa ñii, la' ílì' ~~ee~~ yi jña ejä kiä kî nga' kí' kö ñí íristi yi.

Jmóa kö jú kí' lajì eli sia. Jña ì ne' kí' yi laa et~~ee~~ jna' 'ni jua'a ì íkã tsa kí' sîi, é jú lifu'a, éla' jä lifu'a jña é la' 'nee jnaa lì' íristi yi lö' e jú 'no'o 'ni lifu'a ñí yi sîa.

Lajì eli sia kí' íristi yi. Ì ne' kí' yi laa echä'ä 'ni chíjua' ñí chajoo íjä kä'ä 'ni o sîi lö' ejä lifu'a tîjña jña 'no'o lifu'a ñí yi ìa.

Jee 'ni la' jña jma re'e kí' íristi yi. Ì ne' kí' yi laa jma chee tsi't jña matii kalì sîi yi kiá'a ejä 'no'a íkô' fui eri 'lê lajì jú kî tsi't ma lijua'a 'ni ñí yi, lajä jee íkô' fui jña jma re'e lajì eli sia kí' íristi yi kiá'a, ntjua' lajä 'nga wî'.

Ekö'a tö íristi yi

Ekö'a tö la' ílì' íristi yi. Ñí jmi't laa kuo'a 'ni jú lijmo'o kä' ~~ee~~ yi jña la' ílì' kí' íristi yi íjmo'a jña kí' lajì eli sia majee í jmakö eli 'ña.

Ekî tsia ñí jú risti

- a. **Jmo'o yi kí' íristi yi jña 'no'a ejä jú rî 'lê**
Jmo'o yi kö íristi yi majä lichee tsa koo kí' lajì liku'a kí' jú rî 'lê.
- b. **Jma ngi chía jña jmatä jú rî 'lê**
Ejä kuoa 'lä ñii táa jmatî't íjä jmoo tsa jmatî kí' jú rî 'lê.
- ch. **Jea íkô' fui jma ngi chía ejä jú rî 'lê**
Lì' lajì táa jmatî't chíi majä 'ne íkô' fui jma ngi chía lö' emajea ñitî kí' lö' ekiä ~~ee~~ yi jújmi kí' tsa jejuî.

Táa lilee jmat̪i̯a

1

Tsa siyĩ jña tsakä':

- Jmoo jma k̪i̯ ñii li 'no'a jú r̪jua' majä lima'a ejä 'nee jua' jú íris̪i̯t̪i̯ yi.
- 'Ne' jú r̪jua' ch̪i̯i nga' ñí íris̪i̯t̪i̯ yi.
- Jmalea jmo'o yi eni' taa.
- Jmakut̪i̯t̪i̯ éla' l̪i̯' laj̪i̯ íris̪i̯t̪i̯ yi, ál̪i̯t̪i̯', áj̪i̯' jña álijä jmo'a o s̪i̯a yi.
- Jmoo r̪e ejä list̪i̯t̪i̯ ñí íris̪i̯t̪i̯ yi kiá'a, j̪e̪e íkö' fui jña jma r̪e'̪e.
- Jmakut̪i̯t̪i̯ köchee fui' kí' júa.

Íjma 'ñaa

1

Ejä 'nq' jma 'ñä'a:

- Jmo' lajɪ jú rɪsɪɪ majä lima'a é lijua'a ñí yi tɛ'a.
- Jmakutɪ la' jía jú rɪjua' kí' ñí yi tɛ'a.
- 'Ne' jú rikiä lɪ' jú chí jia ñí yi tɛ'a.
- Jmo' eni' taa majä lijña'a kɪ'ɪ tsɪ' e 'nee jua'.
- Jmakutɪ jú chí sɪa ñí kö yi kɛa.
- Kɪ tsɪ' lö' jú lijua'a ñí kö yi kɛa jña sɪɪ 'ni.
- Jɛɛ íkö' fui jña jma rɛɛ yi kɛa.
- 'Ne'e la' jía jú rɪjua' kí' yi tɛ'a jña yi kɛa.
- Chä'ä ejä lɪ' kä' ejia ñí yi tɛ'a jña yi kɛa.
- Kö' 'ni ejä jia ñí yi tɛ'a jña yi kɛa.
- 'Ne'e lajɪ eli sia jña wuo': m, jm, 'mɪn, jn, 'n, ng.

Jee 'ni ñí lajì ne' jña jmo' lö' jú tajua' tsa.

Chaa 'ni jú kí' jú ngi'a.

É moo yi sï' chikö yï tsañi'.

Ema jï'a 'ni kö moo yi jnaa lanti' .

É kuñnee jä ma jï'a 'ni moo yi jnaa lanti'.

İ wi' nga' jmoo moo yi laa.

'Ne' ní Moo yi fuo' yi tɛ'a.

SEP
SECRETARÍA DE
EDUCACIÓN PÚBLICA

ÑITH ÍMAKÖ TÖ JUUA
“PINII JUA” 20DPB01581
JÓO ÑITÁA: ÍJMOA YI
YI SIA KIÄ. 17/2014-2017

Jú Rili': Yi Tɛ'a

Sätu fuí Káa Jejuí kí' Tsa Jújmi, Maloo, ítí Ñíkuí' íkiä 21 sí' abriikí' 2017.

C. Pee Hernanli' Dio
JMI SÌMI'
TSA TÂ'

Ju' náchii kí' Ñitii lí' kô jú jña Tsa lí' táa kiä Sée Jmi Sîmi',
ETɛ'A laji Tsa Sée Jmi Sîmi', tsatí ñitii laa, ÍTALÄ' LAJÏ TSA
lisiá yie TUMI ÍKIÄ 25 SÍ' ABRÍI KÍ' jmií ñíi nqa, lí' ÍKIÄ
ORɛ KÍ' TÏ YIÉ. Íjä 'lɛa laji jú chii nga' etí kí' elijña ñitii,
ejä lisiá ju' jmóa jmií tää.

Ekuo' jna' 'ni lijma' majä ché'e orɛ nátii jña ema'a ejä chii
kí' elijña ñitii.

EJUA'

YETH. SHKAA KASTI GARSÍ

TSA CHÍ KIÄ ÑITH

PATUU KÍ MISÊ

TSA CHÍ KIÄ SÉE JMI SÎ MI'

Jmo' laji jú risti enali' ela' wí' ní yi tɛ'a jña chaa 'ni jú
jña jma ɛɛ jú ng'a.

É lijä lí'i tä'ä etɛ'a laji sée jmi sîmi'.
É jú líi 'lɛa ítalä' tsa ní jüta fuo'.

Jmo' yi tɛ'a.

Jmatì' lajì jú ngì'a.

Ĭ sîî jú sîa.

Ĭ íkă tsqo rîsîî yi.

Kuînee jña ju' jña jmîî lisiaa ítalä' tsa ñí jüta.

'Ne' jú rijua' jña jmatì' lajì jú ngì'a.

Jma kî jmo' sée jmía yi tē'a tsî' ejä 'neä liñii köchee jú rijua', jma ä 'nia che'a kö jú rēlî'.

Atä Juä jmo jmiî jña ejä 'neä liñii é jmîî íjä lisiaa ítalä' tsa íjmoa jüta fuo' majä jma jña etē jmijöo tsa kua ko ñitîî.

Atä Mee kua ñí jeju+ s̥i Chíkua Ta' jña 'neä liñii e or̥
ítalä' tsa íjm̥a jüta fuo' majä r̥e j̥eä í wi ña ju'.

Atä Juua 'neä liñii i kua t̥e ítalä' tsa íjm̥a jüta fuo'
majä si'a tsañi' kiä.

Atä Liwí 'neä liñii e ju' íjä ítalä' tsa lisiaa jüta majä wi
ña eyie lati+ ju' jnia.

Jmo' íristi+ yi.

Echaa tsi'i...

Yi t̥e'a li' kö moo yi ekuo jä tsa li' táa, íjä 'nga li' t̥e'a íkä jä
tsa íli' kö íkuua jña t̥i kö or̥ nátii majä jm̥a kö tsoo. Li'
kö jú r̥isi+ eti', íkiä ñí yi laj̥i elaa:

- T̥ichí yi: la' ísi ñitáa jm̥o moo yi t̥e'a.
- Íkuua jña jmi+: íkuua, jmi+, si' jña jmi+ ñí siä yi t̥e'a tsa.
- Íkä tsa tsoo yi: la' ísi nátii íkä tsa t̥e'a ñí yi.
- Jú jua'a: jú jua' ñí yi ejä kuñee t̥e'a tsa.
- Tsa si yi: la' ísi nátii jña táa kiä tsa si+ yi.

Chaa 'ni jú jña tsa jña'a lö' ekajmo'o jña ejä ma'a kí'
moo yi laa.

Jmoo 'ni kö fui jna la' ísì jma kö kí' ní yi tɛ'a risti laa.

Tì chí yi

ÑITH ÍMAKÖ TÖ JUUA
“PINII JUA” 20DPB01581
JÓO ÑITÁA: ÍJMOA YI
YI SIA KIÄ. 17/2014-2017

Tsa sî yi

Jú Rili': Yi Tɛ'a

Sätu fuí Káa Jejuí kí' Tsa Jújmi, Maloo, ití Ñíkuí' íkiä 21 sî' abriikí' 2017.

C. Pee Hernanli' Dio
JMI SÎMI'
TSA TÂ'

Íkã tsa
tsò o yi

Ju' náchii kí' Ñitii lì' kö jú jña Tsa lì' táa kiä Sée Jmi Sîmi',
ETĚ'A laji Tsa Sée Jmi Sîmi', tsatì ñitii laa, ÍTALÄ' LAJĬ TSA
lisiá yie TUMI ÍKIÄ 25 SĬ' ABRĬI KÍ' jmii níi nqa, lì' ÍKIA
ORĚ KÍ' TĬ YIÉ. Íjä 'lɛa laji jú chii nga' etí kí' elijña ñitii,
ejä lisiá ju' jmóa jmii tää.

Jú jua'a

Ekuo' jna' 'ni lijma' majä ché'e orɛ nátii jña ema'a ejä chii
kí' elijña ñitii.

EJUA'

YETH. SIKAA KASTI GARSÍ

TSA CHÍ KIÄ ÑITH

PATUU KÍ MISÊ

TSA CHÍ KIÄ SÉE JMI SĬ MI'

Íluaa
jña jmii

Jmo'o yi eni' taa

a. Jmo' eni' taa íristi̱ yi.

Ekuo' jna' 'ni jú ṯjñaa jmo'o kö yi jñä'a jña lö' í ñi' i jña, chaa 'ni jú ejä kang̱i chi'i.

Jú chaa kí' tukä

Esiä jä tä, jä' ṯ 'a tukä. Tukä lää asiá mali' kuó' óa fuo', emali' ṟe la' íli' kí' íköchää laj̱i tä. Kö jmi̱ kasi'a íjä tä s̱i li' kuó' óo fuo':

—Kuo' jna' kö' kuó' óo' ewí ej̱i' i kuo' .
Ejä i tä kuo kuó' óo jña ejä asee jma kaj̱i 'a.

Ejä li' ṉ a tucä kiä kö kuó' óo fuo' ts̱o o.

Guti̱ Día

Tsa j̱i' jú: J. Manoo Hidalgo Pere

Chaa 'ni jú kí' jú ng̱i'a.

Éjä kajmoo fui' kiá'a matii jmo'o yi.

É jú ṟisti̱ saṟe li̱ lijmo'o. Álijä.

Éla' ḵi ṯsi' li' íristi̱ yi.

Jú samañía...

Matii jmo'o kö yi eni' taa, li' 'ṉaa ṯjñaa, chä'a ejä 'ṉee tsa kas̱i̱ yi ju̱a'a, majä che̱e jú ju̱a'a laj̱i pii, engi chía jña líyie li' enóa.

b. Jmo' ní Yi kí' íjmo'a jú rísti "Jä xijo' jña m̃", jña jmä jña'a 'ni majä lijmo'o eni' taa.

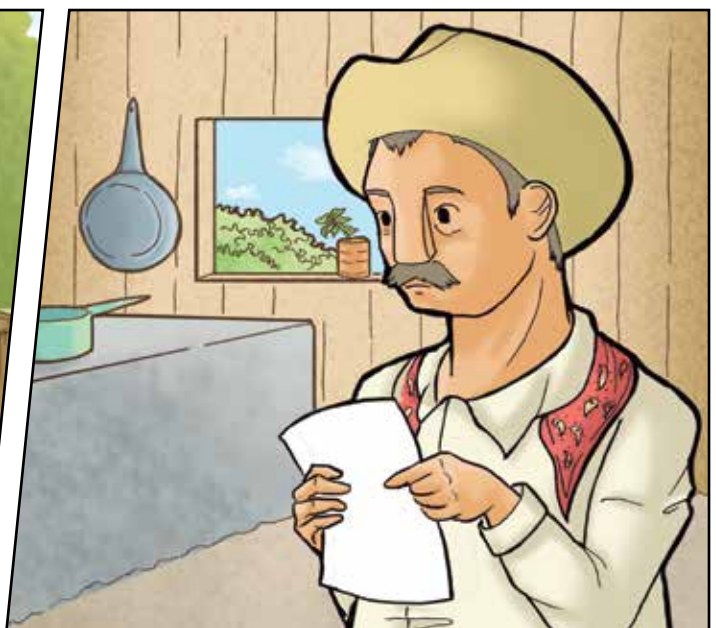
Li jma ä 'ni laj̃ ñii jú jua'a majä jmajñä'a jmo'o yi kiá':

- Jmo' íristi yi lö' í chí'i jña 'ne'e e jú 'nee jua'.
- Jmoo 'ni íi m̃' kí' laj̃ jú rísti.
- Jmoa íjñga kölee matii katia kö íjñga kö' mi' (,), kö íjñga woo (.), kö í 'nga kö jú tsoo (...) jña fui s̃a jee jú rísti (—).
- Kuoo 'ni m̃' ree laj̃ ñ jú ngi'a kiä m̃' yí (').
- Chaa tsi' la' ís̃i íristi yi, moo kí' yi íchä'ä, ñ tsa kas̃i jña tsa ngi jú. Jú rijua' laa l̃i chíi nga' jua' jna t̃ijñaa sama jmalee jmo'o yi.

Jmo' íristi yi jña jee laj̃ ne'.

Atä Pili ngi lati jejuí Kuaa Jmikií t̃i ju' jñi jmijöö s̃i Wíloo tsakíi kafe kí' jña che'a chíjñi o' jñi. Ejä kéa kö moo yi witií sio'.

Chaa 'ni jú laj̱ jú ngi'a.

É moo yi akee tsañi' witi̱ sio'.

É lijä ḻi' s̱a moo yi ṉi.

Ema si'ti̱ kö moo yi jnaa laṉi.

Jmoo 'ni kö fui jna jú rijua' jña la' isi̱ jma̱ kö kí' ñi yi jú kéa.

Jm̱i̱, si' jña jm̱i̱ ñii kas̱a yi jú kéa.

Íkä tsa ts̱o yi

La' isi̱ tsa kí' yi kéa.

Jm̱i̱

La' isi̱ tsa kas̱i̱ jú kéa.

Jú s̱a

La' isi̱ ñi yi ri 'ḻ' laj̱ jú chí 'ne̱a jua'a.

Tsa si̱ yi

Jmo' íristi̱ yi.

Echaa tsi'ti...

Yi kéa li' kö jú mi' jua'a esi̱a o ekea kí' jä tsa matii siaa licẖa jú jña tsa 'na'a, jú rijua' ñi yi kiä elaa:

Íkuaa jña jm̱i̱: íkuaa, jm̱i̱, si' jña jm̱i̱ ñii s̱a yi jú kéa.

Íkä tsa ts̱o yi: la' isi̱ tsa íkä ri̱i' yi jú kéa.

Jú jua'a: eri̱kiä jú chí ejä 'ne̱a si'a.

Tsa si̱ yi: la' isi̱ tsa s̱i̱ yi jú kéa.

Chaa 'ni jú jña tsa jña'a lö' ekajmo'o jña ejä ma'a kí' moo yi laa.

E 'no kui i ju mali ki' kafé, jmoo chi i tsi' jñakö yie ti yie, wi

Jmijöö kiä'a Mee (_____)

Kĩ 'ni tsi', rikiä jä tsa tso'o ju' jñi'i jña e 'nga wĩ ĩ' ju' kuti.
Asëë siä íkă lifut'i é orę jña la' ísĩ omĩ e 'nga ĩ' tsa tso'o.
Siti 'ni yi kėja jña rijua' jú 'nga.

ĭ íkă rĭłĭ' yi kéa.

Éla' lifut'a á lijä sja yi.

Siti kö yi kέα jña ejä ti' laji jú ngi'a.

Jæ íkō' fui yi kēa jña jma ræ nɪjua' 'nɔa wi'.

Ékiä jmiɪ jña la' ísi tsa.

Étsoo

Asiá

Jú sĩa é rɪjua' á lijä si' 'ni yi.

Étsoo

Asiá

É rɪjua' ñí yi la' jma kö ejä lö' e
'nɛe jmóa.

Étsoo

Asiá

Éko'o wuo' ka' ílɪlee fui kí' jú sĩa
jña kí' la' ísi tsa.

Étsoo

Asiá

Kuo' 'ni jä tsa yi kēa majä jmo'a jña jæ íkō' fui nɪjua'
ma'a é jä jmoa tɪɪ malɪ jäjma' ejmo'o jú sĩa.

Latɪɪ malɪlee jú tɪ' kí' jú ngɪ'a jma ræ yi kēa kiá'a.

Ekö'a t̥ö írisi̯i yi

Siti 'ni la'í l̥i' jma kö moo yi maj̥e'e.

Yi t̥e'a

Yi k̥éa

Jmati' laj̥i jú ngi'a jña chaa 'ni jú.

É jä l̥i' jma k̥i yi.

Ál̥i' jña áj̥i' k̥o'a yi t̥e'a jña yi k̥éa.

Á lijä sia yi te'a tsa jña yi kea.

Ekí tsia ñí jú risií

a. 'Ne' laji jú risií enajmä tiká' ñí ínakrö.

ma',	'ma	jmóo	jna
nga	jmi	roo	miköö

n	e	j	m	i	k	ö	ö
<u>a</u>	a	n	a'	ñ	j	m	i
a	o	a	ó	'm	a	l	r
i'	í	ë	n	<u>o</u>	e'	a'	o
i	j	m	ó	o	r	'ñ	o

Ñí ínacrö chaa ~~r̥e~~ laj̥t̥ jú r̥is̥t̥ ejä katsä'ä ñí wuo' nakä'.

Jú r̥is̥t̥t̥ esa kiä ñii
laa (') jña wuo' (j)

Jú r̥is̥t̥t̥ ekiä ñii
laa (')

Jú r̥is̥t̥t̥ ekiä
wuo' (j)

Jmat̥i' jú ngi'a 'ni.

É jä l̥i' kä' l̥i' i k̥i t̥s̥i' t̥ esiá kí' laj̥t̥ jú r̥is̥t̥t̥ laa.

b. Jmat̥ii laj̥t̥ jú í chía jña jú r̥is̥t̥t̥ ~~r̥e~~l̥i'.

Pinii ñii ñíki náku+ k̥e _____ .

a) ma'

b) 'ma

Juä ki' _____ 'wi'.

a) ma'

b) 'ma

Kö chajoo fui fuo' wiï _____ t̥i chani.

a) jmóo

b) 'moo

Atä Luu _____ mijuu majä tsa 'nia.

a) 'moo

b) jmóo

Tsatäa jmiyi'a jua' _____ asee jma ~~ree~~ loo kui.

a) jna

b) nga

Tsamï kiä jña _____ tsato'o tsaköö kafe.

a) jna

b) nga

ch. Chijnii 'ni jña kö si jú í chía ~~re~~i'.

Manoo kajñii kö **ma'** wi'.

Manoo kajñii kö '**ma** wi'.

Jä jmijöö kajï jña **jmóo**.

Jä jmijöö kajï jña '**móo**.

Manóo jña tsa kö jú koa la' jmoa '**ni**.

Manóo jña tsa kö jú koa la' jmoa **nii**.

Siï najñii sä' tsokuá 'nee li' töa **ngä'**.

Siï najñii sä' tsokuá 'nee li' töa '**na**.

Íjma 'ñaa

2

Ejä 'nq' jma 'ñä'a:

- Jmo' lajɪ jú rɪsɪt majä lima'a é lijua'a ñí yi tɛa.
- Jmakutɪt la' jɪa jú rɪjua' kí' ñí yi tɛa.
- 'Ne' jú rɪkiä lɪ' jú chí jɪa ñí yi tɛa.
- Jmo' eni' taa chíjua'a la' jɪa jña jú kuɔa.
- Jmakutɪt jú rɪjua' ñí kö yi rɛsɪ.
- 'Ne'e jú lisɪa ñí yi rɛsɪ jña jmakä' kö.
- Jɛɛ íkö' fui jña jma rɛɛ yi rɛsɪ.
- Jmakutɪt álit', ájɪ' jña ï jmo' jña sɪa yi tɛa, yi rɛsɪ.
- Chä'ä ejä lɪ' kä' ejɪa ñí yi rɛsɪ jña yi tɛa.
- Kö' 'ni ejä jɪa ñí yi rɛsɪ jña yi tɛa.
- 'Ne'e lajɪ eli sɪa jña wuo' ñ, jñ, 'ñf l, jl, 'l.

Jæ 'ni ñi lajɪ nɛ' jña jmo' lö' jú tajua' tsa.

Chaa 'ni jú kí' jú ngi'a.

Ema jɪ'a 'ni kö moo yi jnaa lanti.

É táa jmóo moo yi laa.

İ wɪ' jmóo kö moo yi laa.

Jmo' laj̥t̥ jú r̥is̥t̥ enal̥t̥' ela' w̥i' ñí ír̥is̥t̥t̥ yi.

Juä Ruí Arko
Ruu Leö Terä

Dä Solí Lope
Ema Gil Ramoo

Ejä x̥o jna' et̥e 'ni jña laj̥t̥ tsa tä' ju' t̥i íj̥ä **j̥i'a**
kuoo t̥i s̥ij̥öa:

Tela jña Kaa

Ejä lisiaa íkiä 20 kí' s̥i' k̥iqt̥o kí' jmi̥t̥ ñii 2016 t̥i 9:00
or̥e t̥i y̥ié, ñi' ju' Kuä' kí' Sätu Káa, esi' ñí chajoo Jejuí
kí' Sätu Káa, Maloo, Níkuř'.

Ñijmi k̥i:
Ibä Arse Më
Fíi Garsí Cid

Ít̥i Nítáa Jejuí kí' Sätu Káa, Níkuř', jmi̥t̥ ñii 2016.

Chaa 'ni jú kí' jú ng̥i'a.

É moo yi l̥i' laa.

É jú r̥ijua' l̥i' i' chä'ä ñí moo yi laa.

Jmo' 'ni yi t̥e.

'Ne' jú rɪjua' ñí yi tɛa jña jmatɪ' lajɪ jú ngɪ'a.

Éjä lɪ' kuɪnɛɛ jmóa yi tɛa.

Éla' lilɛɛ jú sɪa ñí yi tɛa.

Ekiä jmiɪ, íkuaa jña orɛ lɪ' jmɪɪ.

É wi' íkö lɪ' jmaɛa jú sɪa ñí yi tɛa.

Éjä lɪ' 'nga jmóa yi tɛa ekuɪ'i.

'Ne' íkō chee yi tē jña jē íkō' fui éla' lilē jú sīa.

Jmoo 'ni kō fui chíē jña jú rjua' 'nga kí' jma jä tsa.

Laa 'nē liñii la'
ísī tsa jī' kuoo
majä sī'a tsañi'
kiä.

Mii jña Vitor

Tela jña Kaa

Jabiee 'nē liñii
e orē lī' kí' misī
majä kää karo
latī Kuä' ñii jnaa
jña chéa manga.

9:00 orē

12:00 orē

Sēē kuaa ñí
jejuí fuo' jña e
'ng' liñía e jmi
ínee táa majä
mī'a jú ejmo'a
íjmóa táa kí'.

25 kí' sī' kigtö

20 kí' sī' kigtö

Dabii kuaa
ñí jejuí Kua
Kamalote jña
e 'ng' liñía e ju'
íkuaa íjä li ínee
táa majä 'no'a
ela' chéa.

Sātu Káa Jejuí

Porbenii

Jmo' la' jma kö fuí' kí' yi tea jña sít kö wuo' ejä tí' jma kö ñí íristi yi.

- a. La' ísì lajì tsa tæ
- b. Íkuua, jmiti jña orø lí' ítiti jmiti
- ch. Kuĩnee

Juä Ruí Arko
Ruu Leö Terä

Adä Solí Lope
Ema Gil Ramoo

Ejä xõo jna' etæ 'ni jña lajì tsa tä' ju' tí' íjä jì'a kuoo tí' sījōa:

Tela jña Kaa

Ejä lisiaa íkiä 20 kí' sít kigtö kí' jmiti ñii 2017 tí' 9:00 orø tìyie, ñí' ju' Kuä' kí' jejuí Sätu Káa. Malì jājma' jmiti kí' kuä', ekuo' jna' 'ni lijma' mājä kuatä' 'naa ju' jña lí' Sätu Káa Jejuí, ítí Maloo, Ñíkuí'.

Ñijmi kiti:
Ibä Arse Më • Fíi Garsí Cid

Jmo' íristi yi.

Echaa tsí'ti...

Kö yi tea lí' íristi yi íjä tea lajì tsa ítiti kö jmiti kiä kö ejä 'nea jmo.

Íjua' lajì yi tea 'nee kiä ítsoo jú ríjua':

Íkuua jña jmiti: íkuua, jmiti, sít, jmiti ñii jña orø lí' jmiti íjä tea. Lajì ñí yi laa lilee jña jú yia tsiti jājma' lí' e kuĩnee tea.

'Ne' ní íkō chee yi t̥ə íli che' jú s̥i.

Jmo'o yi eni' taa.

a. Jmo' laj̥ jú r̥is̥i jña laj̥ t̥si't̥ chíjua'.

a) Laa moo yi í kuu.

(Chijmoo i')

b) Laa moo yi í kuu.

(Chíjua'a)

ch) M̥aa, majä r̥ə líma'a.

(Chijmoo i')

e) M̥aa, majä r̥ə líma'a.

(Chíjua'a)

Éjä lĩ' tsia kí' jú í chía a) jña e).

Nijua' jmo'o lajĩ jú í chía jña kö jä mĩ',émali' kö jä 'nē jua'.

É lijä lĩ' chĩi nga' li ejmo'o kö írisiĩ yi jña mĩ' rēli'.

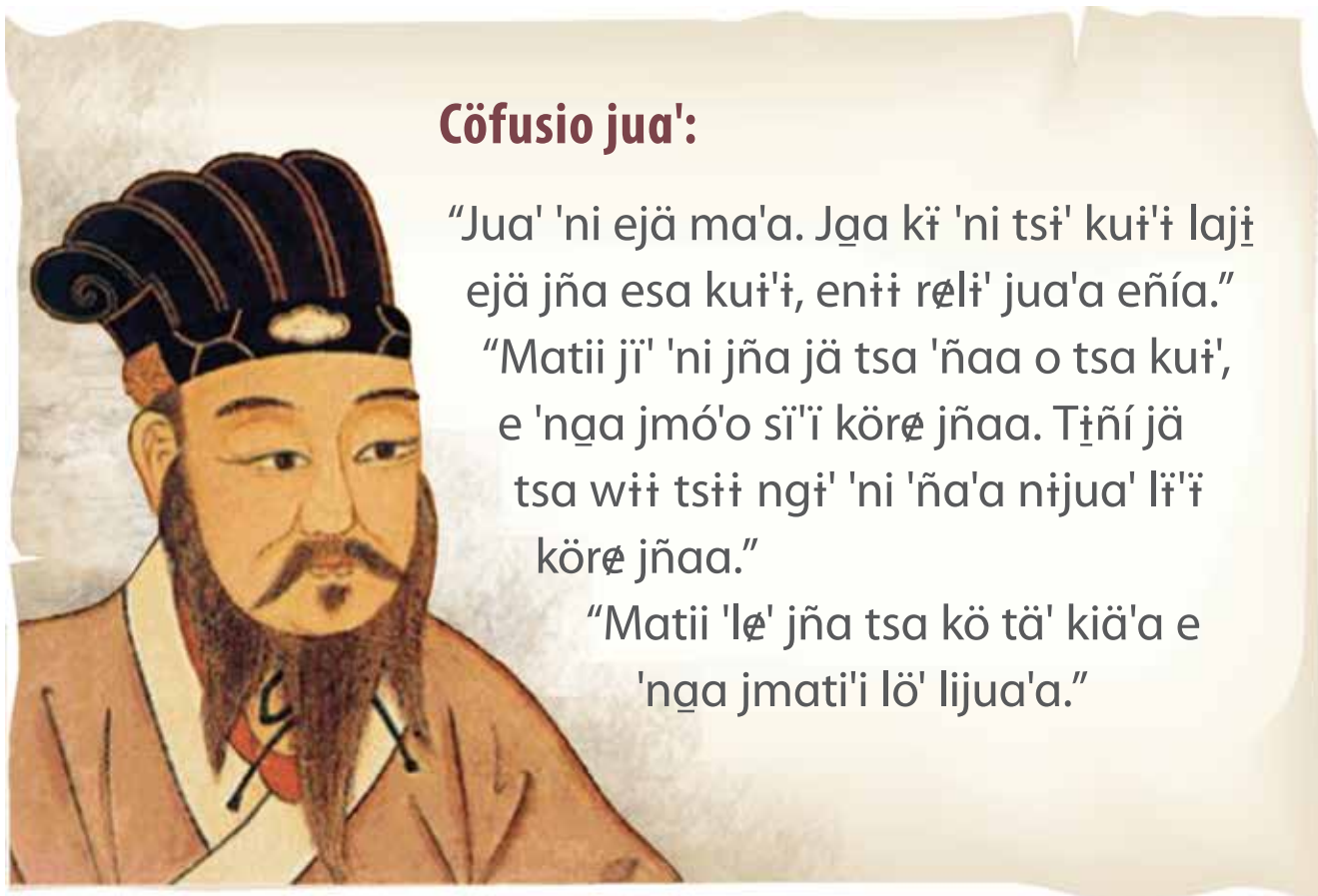
Jú samañía...

Nijua' wua o rē kuo'o mĩ' matii 'lē'ē o ejmo'o kö kö írisiĩ yi lajĩ ñii juua lĩ' chĩi nga' ewí íjä li 'lē'ē jna' lajĩ eli' o ekĩ tsia 'nēa si' 'ni tsa kasĩi yi jña 'ni tsa jmo' yi.

b. Jmo' eni' taa íristi yi.

Ekuo' jna' 'ni jú tɛjña jma jña'a jmo'o yi lö' í ñi' jña jma jñe'a jña jma ngi chi' íristi yi.

Cöfusio jua':

"Jua' 'ni ejä ma'a. Jaa kɛ 'ni tsi' kui't laji ejä jña esa kui't, enti rɛli' jua'a eña."

"Matii ji' 'ni jña jä tsa 'ña o tsa kui', e 'nga jmo'o si'i kore jña. Tɛñi jä tsa wi tsi ngi' 'ni 'ña'a nijua' li'i kore jña."

"Matii 'le' jña tsa kö tä' kiä'a e 'nga jmati'i lö' lijua'a."

Jmo' ikö' fui íristi yi la'í chíjua'.

Tɛñi fui' jú yi risi: la'í jú kuo.
Ímatö fui' jú yi risi:

- la' tɛñi jú chí li' chijmoo i',
- la' ímatö jú chí jmo'o la'í li' chikuo jú.
- Íma 'ni fui' jú yi risi: jmo'o la'í li' chikuo jú.

Ekí tsia kí' jmo'o yi

Engi chī ejä jua' jma kö fuí' jú yi rísti.

Étsoo

Asiá

Elí fuí' jmo'o köchee jú rísti kí' lajī fuí' ní yi rísti.

Étsoo

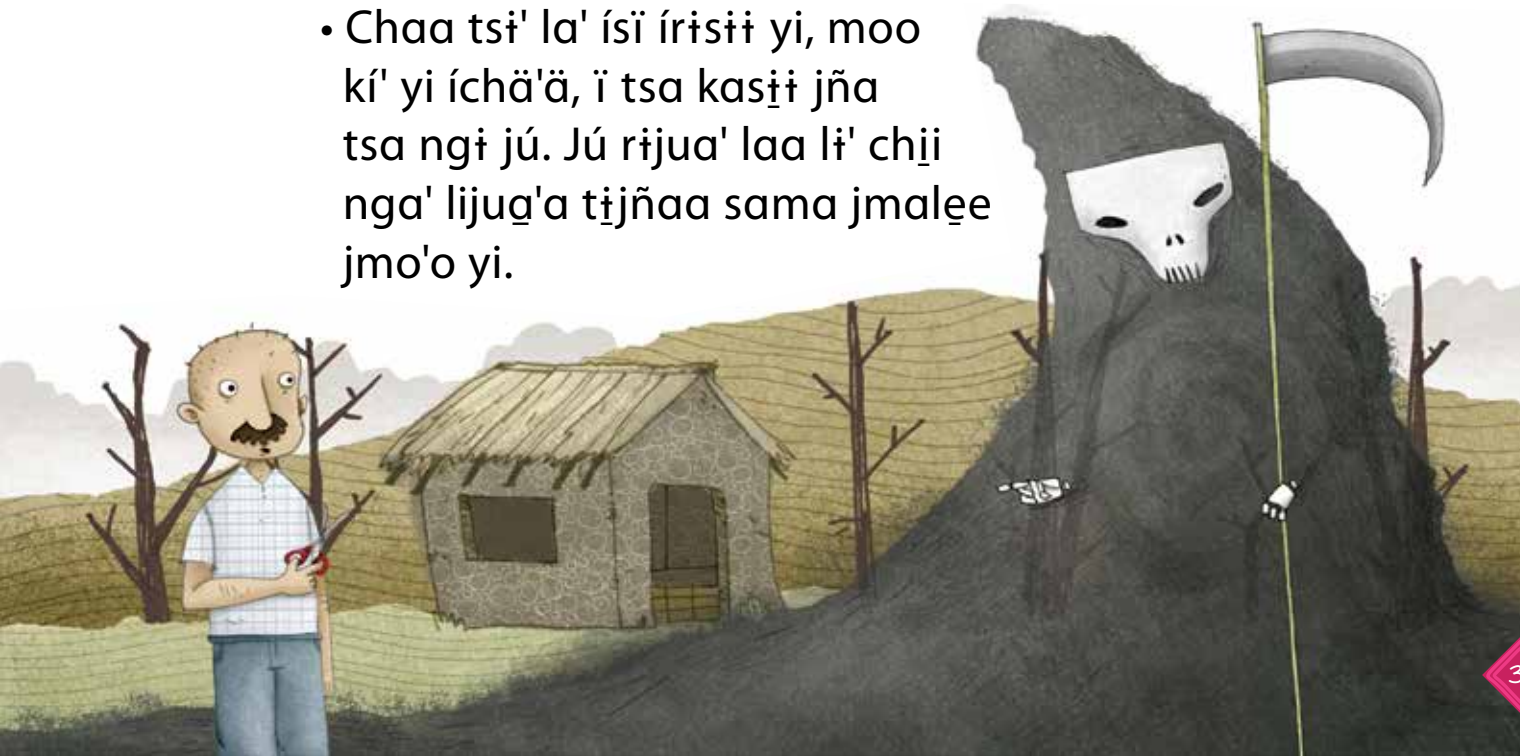
Asiá

Jmo' ní Yi kí' íjmo'a íristi yi “Moo jña tsa kua' chí”, jña jmä jña'a 'ni majä lijmo'o eni' taa.

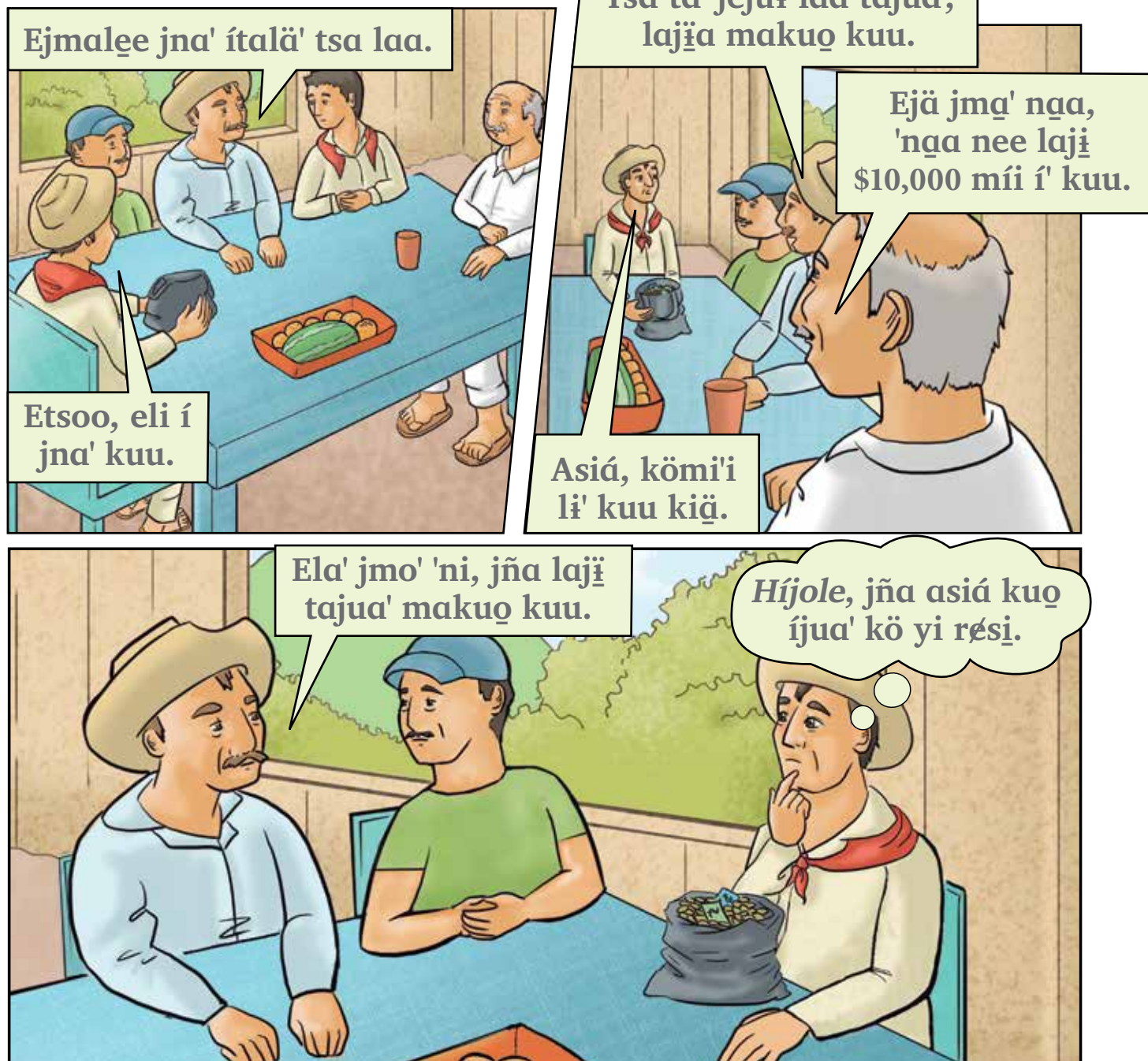
Li jma ä 'ni lajī nii jú jua'a majä jmajña'a jmo'o yi kiá':

- Jmo' íristi yi lö' í ñi'i jña 'ne'e e jú 'nee jua'.
- Jmoo 'ni íi mī' kí' lajī jú rísti.
- Kuoo 'ni mī' kiá' ræ majä ju'a jú sia.
- Chaa tsi' la' ísī íristi yi, moo kí' yi íchä'ä, i tsa kasī jña tsa ngi jú. Jú rijua' laa lī' chī nga' lijua' tñña sama jmalee jmo'o yi.

J̃e 'ni ñi laj̃i ne' jña jmo' lö' jú tajua' tsa.

Chaa 'ni jú kí' jú ngi'a.

Ñí áj̃i' ko'a yi íristi laa.

É kuñee jä ma j̃'a 'ni kö moo yi jnaa lanti.

İ wi' jmóo kö moo yi laa.

Jmoo 'ni kö fui la' ísì jma kö fui' kí' ní íristi yi rəsi.

Moo. 240

lì' \$ 100.00

Ekä kí' tsa sī. Túu Misë Marti

Lö' lì' (Ñaloo í kuu 00/100 K.Ñ)

lì' jñu lì lè'a kí' jmoa jmī ijma chea tsī ísì' see

Yiá Yetaa

Kua Michijuu, Ñíku' kiä 13 kí' sī' agosto kí' 20 11

Liwí Garsí Säche

Tsa jnō kuu

Echaa tsi'i...

Yi rəsi lì' kö moo yi kuō jú íkää jña ejī'a kö esia, lajī jú che' ekiä lì' chīi nga', lajī laa lì':

- Móo: elaa jä lì' moo 'nee jíā ní yi jī'a ejā jī'a najua' kí' etī íkō yi jī'a.
- La' ísì tsa kää 'má': la' ísì nátii kí' tsa kää 'má'.
- Lö' kiä: alö' lì' ejā jī'a o kää.
- Jú lì': elaa chíjua' e kuīnee ejā jī'a o kää kö esia.
- Íkuua jña jmī: ekiä jmī nátii ekuōa yi rəsi.
- La' ísì tsa jī' yi rəsi jña *firma*: la' ísì nátii kí' tsa jña *firma* kí'a.
- 'Ma jñā' yi: matii kiää ejā 'nee jñā'ä ní yi rəsi jña yi jī'a kí' rəsi.

Rikiä nátii lajī jú che' laa kuō jú ì tsa kí' moo yi.

Jee íkō' fui jma kö la' ísì fui' kí' yi rəsi erēlì' nga' kö'.

Jmo' íristi yi.

Lí' 'ni jä tsa kiä táa tí íti jmi+ í 'wí sîmi' tá' ímajñi ñii kiä ñiti+ ímakö Pinii Jua kí' jeju+ Jee Matoo jña tia jî' lajî etale' sée jmi sîmi' kí' jmî+ laa. Íkâ jma jä jmía jma kä'ä kö yi jî'a rijua' ma kuoa etale'a kí'.

Jmo' yi rəsi jña 'ne' íkö' fui elaa:

Engi chi'i é jú 'nga majä jma kä'ä yi rəsi.
Ekiä'ä jú machi nga' majä jma kä'ä yi rəsi.
Nijua' jmo' wí' jú kia'a, ájî' likua 'ne'e.

Jma kä' yi rəsi jña jú makiä'ä.

Moo. lí' \$

Ekä kí' tsa sî. Túu Misë Martî

Lö' lí'

lí'

kí' kí' 20

Tsa jñö kuu

Nijua' 'naa wí' jma rəə yi rəsi jña lijma ä 'ni lajî laa jú ngi'a.

Ékiä jmi+ ñí yi rəsi.
Lajî la' ísî tsa nali' risi+ íjâ íti'a.
E rəni' jña rəjua' jú ñía.

Eli' kö jä moo kiä yi rəsi jña yi jī'a kí' rəsi.
 Eli' köre jú rijua' kí' yi rəsi jña yi jī'a kí' rəsi.

Nijua' 'nga wi' kö' la' jmakä'a yi rəsi.

Moo. lī' \$
 Ekä kí' tsa sī. Túu Misë Martī
 Lö' lī'
 lī'
 kí' kí' 20
 Tsa jñö kuu

Ekö'a tō íristi yi

Siti 'nī la'í lī' yi tēa jña yi rəsi.

Yi tēa

Rəsi

Jmati' laj̥t̥ jú ngi'a jña chaa 'ni jú.

É jä l̥t' jmak̥i yi.

Ál̥t' jña áj̥i' eko'a yi t̥a jña yi res̥i.

Á lijä s̥a yi t̥a jña yi r̥es̥i.

Ekí tsia ní jú rísti

a. Jmo' íristi yi jña jæ lajɿ jú rísti enali' ela' wi'.

Emali kö' fui, jä nii makuo jó' tɿ ní wɔo laa najua' li' **ñii** **chía**, itáa tɿla' '**ñii**'; ejä ma ki tsia emali' 'ña nga', majä 'ñě'ě kua' wɔo ní ejä jmóa, latiɿ lilee jä lajɿ **loo** ejmalee yia tö jña lajɿ **jlo** kí' epí nga' te' kí' yee chii, lajɿ **lí** yí kí' kuɔ mi 'ma ku'a, jña matii yia' mi kí' jía jmoo yia' '**li**.

Ñi' ínacrö cha ræ lajɿ jú rísti enali' ela' wi' kí' íristi yi.

Jú rísti esa kiä ñii laa (') jña wuo' (j)	Jú rísti ekiä ñii laa (')	Jú rísti ekiä wuo' (j)

Jmati' jú ngi'a 'ni.

É lijä li' jma kä' jú rísti laa.

b. Jmoo 'ni kö fui laj+ jú risti+ jña ní ne'.

ñii

jñi chía

'ñii

loo

jlo

'li

ch. Jmo' laj̥ jú í chía jña jmat̥' jña kö (✓) r̥l̥i' jña kö (✗)
 esa r̥l̥i' lal̥i't̥ eli s̥ta kí' jú jua'.

a) Kí' Fíi eku̥ kuti jñi chía.	
b) jña er̥' l̥i' Ñii kua 'm̥i jnaa l̥i' kí'.	
ch) Laj̥ ch̥i majä tä'ä köa loo naa.	
e) Laj̥ jlo 'ma te' r̥ náoo.	
i) Kii kafu̥ 'ñii.	
j) l̥i' ma' jma nga' kí' Laj̥ lí.	
k) 'l̥i eä jmit̥ kí' l̥i'.	

Sit̥ r̥l̥i' nga' laj̥ jú í chía w̥i jú rist̥i esaa r̥ nee ñí ínacrö
 la' majña.

Íjma 'ñaa

Ejä 'nq' jma 'ñä'a:

- Jmo' lajɪ jú rikiä majä chä'ä e jú rijua' ñí yi sɪa.
- Jmakutɪ' la' jía jú rijua' ñí yi sɪa.
- 'Ne' jú rijua' chii nga' ñí yi sɪa.
- Jmo' eni' taa chíjua'a li' taañi' jña etsi'a.
- Jmakutɪ' jú rijua' 'nee kiä yi ee jú.
- Kĩ tsi' ejä lijua'a ñí yi ee jú jña sɪɪ.
- Jee íkö' fui jma jma ree yi ee jú.
- Chä'ä la' jía jú rijua' kí' yi sɪa jña yi ee jú.
- Jmakutɪ' áli', áji' jña i jmo' jña sɪɪ yi sɪa jña yi ee jú.
- Chä'ä ejä li' kä' ejiq ñí yi sɪa jña yi ee jú.
- 'Ne'e eli sia kí' jú rɪsɪɪ e jua' matii kö esiá kiä tsɪɪ o asiá kiä tsɪɪ.

Jæ 'ni ñi lajɪ nɛ' jña jmo' lö' jú tajua' tsa.

Chaa 'ni jú kí' jú ngi'a.

É moo yi sɪ tsa kuɔ jú kiä ñitiɪ kiä ñítaa jejuɪ.
 Ì jñaä tä'.
 É kuñɛɛ jä kɔ'o moo yi laa.

'Ne' ní Moo yi fuo' yi sĩa.

ÑÍTAA: KUQA JÚ KÍ' ÑITH
JÓO ÑÍTÁA: ÍJMOA YI
YI KIÄ: 18/2014-2015
MOO YI KÍ': 2015
JÚ RHLI': Lõ' júchíjua'.

Sätu Káa Jejuí, Maloo, ítí Ñíkuí', s' noviembe 'ä kí' jm" ñii iö'ä.
Tii' jejuí kí' Kuä' ñii jnaa
Jejuí, Ñíkuí'.
TSA TÄ'

Esi' jna tñí' 'naa jä'ä tsa si ÄGELI LOPE LORÉ JÑA GABRIEE LOPE
GUSMÄ, Tsa kuí' la' Íjmoa táa jña Tsa 'no' táa kiä IEEA, tá' Sätu
Káa Jeju', Maloo, ítí Ñíkuí'. Tsa i nātä' tii' jejuí si Kuä' ñii jnaa, íjá
təa tii' kö ítalä' tsa kí' Jújmoa kí' jmatia yitii 'ö:öö tiyié, lii jmi
tumi kiä ii kí' si' *noviembre* kí' jmi ñii nga. Ejä fui jna 'näa, majä
kuo' 'näa laji lii jma ä'ä ejä 'nga.

Asee íkö liju'a, ejmo jna jmi laa majä si kö chii rëli' siä'ä.

EJUA'
LAJİ YI TÖA Kİ' NGÄ' ASIÄ LIËA TSA TÖ FUI
EJMA TII LAJİ ETİ JMA JÄ TSA EJÄ LII TE' JNA' RË
TSA KUQ JÚ KÍ' ÑITH KIÄ ÑÍTAA
C. JUAQUI LOPE GARSÍ

JÑIA ENĞA TSOO

FUI FUO' TİA KUA' WOO KIÄ 101, C.P 68476
SÄTU KÁA JEJUÍ, MALOO, ÍTİ ÑÍKUÍ'. 012835468173

Jmo' ní yi sĩa laji jú risti enali' ela' wi' jña chaa 'ni
jú ngi'a.

É táa jia yie Ägelí jña Gabrieë.

Jmo' yi sĩa jña 'ne' íkö fui erə ki'i tsi' eli' ní yi si'ti.

Jmatì' lajì jú ngì'a.

Ñí yi s̱a émakia jú rijua' ejä kī'ī tsi'.

Étsoo

Asiá

É lijä.

Jmo' yi s̱a jña jmatì' lajì jú ngì'a.

Ĭ ngtä' ṯi jejui s̱i Kuä' ñii jnaa.

É táa ngtä'ä.

Álì' lii ítalä' tsa.

É orə lî' lilee ítalä' tsa.

É táa kiä Ägelï Lope Lorë.

Jmo' lajî jú í chía jña sîi tiwọo kí' jú tî' rəli'.

Tîñî jóo íjā sîa la' ísî ñítaa, moo kiä yi sîa jña jmiî ñii.

a) Jmiî

b) Jú kiä tîchí yi

Jmiî, sî' jña jmiî ñii jmóa moo yi.

a) Tsa sî yi

b) Íkuua jña jmiî

Tsa íkă rîli' moo yi.

a) Íkă tsa tsọo yi

b) Tsa sî yi

Jú rîsîi chíjua' ejä 'nğa kí' yi sîa.

a) Jú sîa

b) Jú rîli'

Ñî yi íjā sîa lajî ejua'a jña ejä 'nğa sîa.

a) Tsa sî yi

b) Ėyi rîsîi

Ñî yi íjā lî' la' ísî tsa, firma jña 'ma jñä' yi kí' tsa sîi yi.

a) Tsa sî yi

b) Íkă tsa tsọo yi

'Ne' lajɨ la' ísɨ fuɨ' jɨa ñí yɨ sɨa jña chijnii jña kö st.

r	j	n	i	ñ	a	i	k	u	a	a	ts
d	í	k	ä	ts	a	ts	o	o	y	i	a
w	x	m	r	y	u	l	ñ	s	r	t	s
s	v	j	ú	r	i	l	i'	j	d	a	ï
o	t	p	e	t	j	m	l	ú	f	a	y
ɛ	y	i	r	i	s	i	i	s	p	q	i
s	e	l	l	o	n	a	b	ï	k	t	ñ
í	k	u	a	a	jñ	a	jm	i	i	r	m
e	w	r	t	h	k	u	u	e	q	e	v
j	ú	k	i	ä	t	i	c	h	í	y	i

Echaa tsi'i...

- Ju kiä t̥chí yi: lí' íjä chí yi ís̥iä laj̥i jú che' la' ílí': la' ísí moo yi, kiä lö' jä' yi mats̥oo, la' ísí o wuo' lil̥ee kí' ñítáa íjmóa yi jña jmi̥t̥i ñii.
- Íkuaa jña jmi̥t̥i: íkuaa íjä kas̥iä yi, jmi̥t̥i, si' jña jmi̥t̥i ñii.
- Íkä tsa ts̥oo yi: la' ísí nátii, táa kiäa jña íkuaa tsa r̥lí' yi.
- Jú r̥lí': chíjua' t̥ö 'n̥i jú ejä lijua'a ñí ɛ íris̥i̥t̥i yi.
- ɛ íris̥i̥t̥i yi: lí' íjä chíi nga' w̥í', lí' ñí jóo íjä ejua'a laj̥i jú chí, ejä 'nga jña kuñ̥ee jua'a jú s̥iä, jú r̥lí' jña ejä 'neä juä'.
- Tsa si yi: la' ísí nátii, táa kiäa jña *firma* kí' tsa s̥i̥t̥i yi.
- 'Ma jñä' yi: kiä ne' r̥lí' kí' kö íti o ñítáa ejä kuo í' kí' yi jmóa.

Jmo'o yi eni' taa

a) ĭ yie ĭ' tsa chĭi tsĭi nga'.

(Etsi'a)

b) Enga nóa matii machaa jna' jú.

(Taañi')

ch) Maaki laji e 'naa majä li jmiti.

(Etsi'a)

e) Emalṭ xöö jna ejma ä 'ni.

(Taañi')

Éjä lí' tsia kí' jú í chía **a)** jña **e)**.

Nijua' jmo'o lajǐ jú í chía jña kö jä mǐ', émalǐ' kö jä 'nee jua'.

É lijä lí' chǐi nga' ejmo'a kö íristǐ yi jña mǐ' rǝlí'.

Jú samañía...

Matii ejmo'o yi eni' taa, likuo' 'ni kö la' ílí' jmo'o yi. Majä lijña'a lí' chǐi nga', tǐjñaa ngǐ'ǐ chí' ejä 'nee juǎ' tsa kasǐ' o tsa sǐ'ǐ, jöjma' jmo'o 'lä fui la' jmo'o yi majä kuo'o mǐ' kí', eni' rǝ jña lalǐ tsia ǐǐ óa majä taa wǐ' ni' ejä jú tsä' 'ni jña kalǐ'ǐ chǐi nga' jña ejä 'no'o lajǐ tsa noo ngǐ chía. Elaa jma' ää 'ni ngǐ chí'í kí' íristǐ yi jña lí' rǝ nga' wǐ' matii jmo'o yi.

b. Jmo' eni' taa íristi yi.

Tijñaa jmo'o yi kö' fui jñä'a majä jmajñä'a jña ílajj engi
ch'i jú sĩa.

Jú kuḡa kí' ejä éla' ku'a

Manaa jmiyi' ma kuḡa jú chii nga'.

Jmiyi' ma si Tiwí. Jma kö' ma ḡ'a matii ma kuḡa jú.

Ema tsatäa nga' jña latäa ma nóa matii ma 'lɛ'a.

Nijua' 'lä'a taa ejä ma nóa rɛ nga'. Ema lɛ'a rɛ nga'
kuḡa jú. Tsa ma pi' jna tti jmiti jä.

—Jö ku'u 'ni ja'i chii —ma si'a jna latiti íkuua.

—Tila' sama ku'u jmakuti'i, nijua' nee náchii wi'.

Laniti li' majä chí mijä'a jmiti wuo. Asiá yi' mijä'a
manga. Ja ku'u 'ni ejä chii yi.

Ekĩ tsia kí' jmo'o yi.

Engi chĩ ejä 'nee jua' jma kö fui' jú yi risti.

Étsoo

Asiá

Elĩ fui' jmo'o köchee jú risti kí' lajĩ fui' ñí yi risti.

Étsoo

Asiá

Jmo' ñí Yi kí' íjmo'a íristi yi “Tsoti *sufi*”, jña jmä jña'a 'ni majä lijmo'o eni' taa.

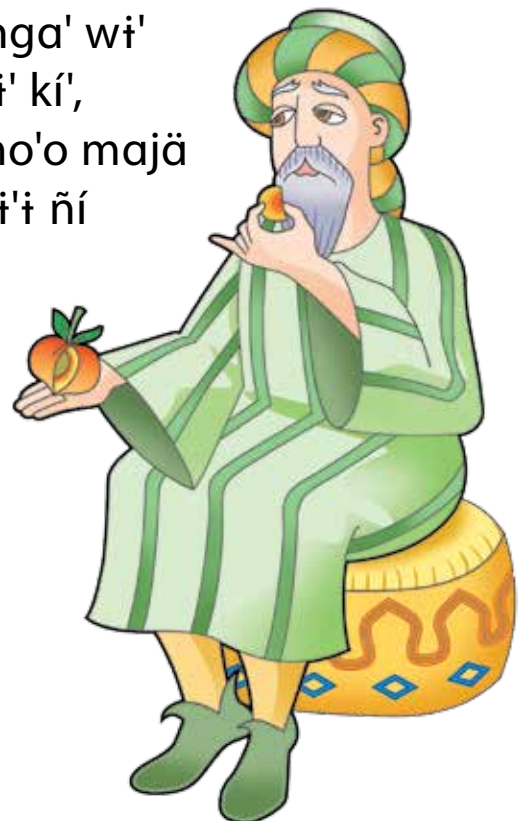
Li jma ää 'ni lajĩ ñii jú jua'a majä jmajña'a jmo'o yi kiá':

- Jmo' íristi yi lö' í ñi'i jña 'ne'e e jú 'nee jua'.

- Jmoo 'ni íi mĩ' kí' lajĩ jú risti.

- 'Ne'e lajĩ jú risti ejä xö'ö 'ni nga' wĩ' jña 'ne' 'ni la' lijmo'o kuqa mĩ' kí', wuami', ekää jña lajĩ tsi'ti íjmo'o majä ju'a lajĩ ejä elĩ jmo'o etiti tsi'ti ñí íristi yi.

- Chaa tsi' la' ísĩ íristi yi, moo kí' yi íchä'ä, ï tsa kasiti jña tsa ngi jú. Jú rijua' laa lĩ' chii nga' lijua' tijña sama jmalee jmo'o yi.

Jee laj̱ ní ne' etsoo jña maḻ jājma' cha'a jú laj̱ ejä etsoo jú ngi'a 'ni.

Jmo' laj̱ jú ngi'a etsoo jña cha'a 'ni jú.

E maje'e 'ni eristi li' la laa.
Éla' li' eristi nii e maje'e 'ni.
É li' ijä e maje'e 'ni.
É táa jmoo cẖi.

Jmo' íristi yi.

Yi ee jú

E sĩa jú íkã lajĩ tsa 'neẽ liĩii jú jmoo í kí' tsoo roo jmi yĩ:

- Ekuĩnee jua'a kĩa tsoo
- Ela' jia kí' tsa kĩ tsoo roo
- Ejä lĩ' 'ñaa kí' tsoo
- La' jmoo í tsoo jña omĩ
- Ejä jmoo majä sakĩa tsoo

Majä kuatä'a tĩi íjã chaa jú kuoa ísi' jñi tsamĩ si' jejuĩ laa, yesaa jia laa kiã 7 kí' s'ĩ kö kí' jmiĩ ñii kí' 2017, latĩi 10:00 ore.

JMOO 'NI Í Ë, KUA 'NI

Tsamĩ Sæ Manoo Marti Pere
Tsa tĩ kiã jñi tsamĩ

Jmo' lajĩ etsoo jú ngi'a jña chaa 'ni jú.

İ sũ yi ee jú jña álijä.

É jú 'lẽ'a íjã chaa jú jña tsa.

Á jĩ' jña áli' lisiaa íjã chaa jú kuoa.

Élijä lĩ' kĩ nga' tsatä'a íjã chaa jú laa.

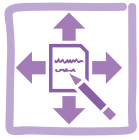
Echaa tsi'i...

Yi ee jú lĩ' kö erisĩi mi' íjã sũ jú kiã jna' o ẽa jú kí' lajã lĩ o táa ejä jmoo.

Ñi yi ee jú ekiã jú che' lĩ':

- Ejä lĩ o táa ejä jmoo, jmiĩ, jmiĩ táajñaíjã lĩ' jmoo ejä lisiá
- La' ísi jña táa kiã tsao kí' jä tsa chí táa u jlu' tsa jmoo

Ejä yi ee jú lĩ' risĩi jña kömi' jú jña 'neẽ lĩ' tẽa ñi kö íjã kuatä' tsa tä jña íjnaa, majä ræ lijmo tsa.

Jmo' jña si̱.

Jmo' laj̱ jú risi̱ esṯoo, jmoo jña laj̱ elaa jú í chi'i o fui' yi ee jú risi̱ nátii jña si̱ 'ni ñí fui ṟi̱' ṯw̱oo.

s̱ia

tsa

íkä

jú

e

ḵia

eku̱ñee

jua'a

tsoo

kí'

ela' jia

ḵi

roo jmi̱ y̱i

tsa

ṯi̱

chaa jú

íjã

kuatä'ä

ísi'

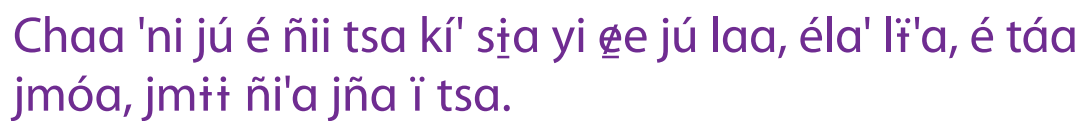
tsam̱i̱

jñi

ø

'ni í

jmoo

[illegible]

Jmasi Yi k'í tsakä' kiä'a jña tsa jña'a, majä kuajea ála'
jmo'o táa laa jña jmarea laji esarei li'.

[illegible]

Ekö'a tö írisií yi

Sit 'ni la' íli' yi sja jña yi mja.

Yi sja

Yi ee jú

Jmatí' laj̄ jú ngí'a jña chaá 'ni jú.

É jä lí' jmakí yi.

Álí' jña áj̄í' kə'a jma kö ela n̄í kí'a.

Etáa jmoa sia yi ni̱.

Eḵ tsia ní jú risi̱

a. Jmo' laj̱ jú í chía jña j̱e laj̱ jú risi̱ enali' ela' wi'.

Jä tä kua' **tää** i̱ yí' w̱'.

Kö náya' **tee** kí' si̱ñi.

Tsi **lä**' j̱i ṯi̱ wuó.

'M̱i' **la**' i̱i Yetáa li' líyie.

Mesi̱ kí' këyi li̱ **ekuo**.

Kuo S̱e̱ li' **ekuo**.

Jmati' jú ngi'a 'ni.

É li̱i̱ ní jú risi̱ majä liju̱'a kí' jä tsa i̱i̱ tsi̱ tsa sa i̱i̱ tsi̱.

b. Sii 'ni la' ísì jma kö ne' tìtì la' íjnaa ñii jña la' ílì'.

c. Jmatii ñí íristi̱ yi eko'o la' ítsoo laj̱ jú ṟisti̱ laa.

tee

ṯi 'na tso

simiṯ

ekuo

ḵi ḵi'

ela'

tsi

eyi

mesi̱

'm̱i'

Ñí íli' w̱oo kí' aṯä Juliä tä' fu̱ ṯi 'na tso _____ ja'

koo, jmakuä'ä tä kua' _____. Tsam̱i kiä'a jmóo

ku̱ tsam̱i eli' ñii _____, matii jñatä' tsa ku̱a ejä

jñi'a tsi _____ kiä koo náyia' _____.

Matii ṯi̱ oṟe ku'a Aṯä Juliä chii mesi̱ _____ kí'

jña ṯe'a laj̱ tsa köju' majä ítä'ä ṟe kölee.

Jma ti' jna laj̥ ejma 'ñaa

Ejmó' jna' la'

Jmoo kö ejä majñä'a majä lijua'a t̥jñaa jú r̥jua' ñí íristi yi.

Jmo' laj̥ jú r̥isti enali' ela' w̥i' ñí íristi yi jña jmati' laj̥ jú ngi'a.

Lii ch̥ee kuñ̥ee ki'a 'ma chí ñí kua' w̥oo*

Er̥li' nga' laj̥ tsa siä jm̥ku̥i laa,ete' jna' taañii ejä lii ki'a 'ma chí ñí kua' w̥oo elii ch̥ee t̥ö' w̥oo, jía mach̥i nga' jm̥i, chii nga' yée, chíi taa, l̥i tsa kiä jm̥i jña laj̥ ñii lii tsaï. Lakö ñí jm̥i ku̥i, es̥oo t̥iyí' l̥i' t̥ö'a laj̥ ñii 'ma jña ch̥ee lii kö tsoo 'ñäa nga' echaa laj̥ ñii esia ñí kua' w̥oo. Li' 70% tsaï esia ñí kua' l̥i' ejmoo w̥i t̥ö'a laj̥ ñii 'ma kí' noo 'm̥i' jña íli' 'nä noo r̥e'.

Ej̥ia noo chí ñí kua' w̥oo, ejmóa fui nato' karo, rifui wuo'a o ki'a 'ma l̥i' jä tsaï laj̥ ema chí noo ñí w̥oo. Matii jía jm̥i sia mach̥ee mach̥ii tsaï la' íli' nga ts̥i' ejä l̥i' tsoo laa yii, w̥i t̥ö'a laj̥ ñii 'ma ejä mal̥i jm̥i wuo' taw̥i 'yie.

*"Consecuencias de la tala de árboles", adaptación del texto tomado de: http://www.miclubparrot.net/index.php?view=article&catid=67%3Amedio-ambiente&id=165%3Aconsecuencias-de-la-tala-de-arboles&tmpl=component&print=1&layout=default&page=&option=com_content, consulta realizada el 10 de junio de 2012 a la 1:45.

É jä la' ísī íristi+ yi laa.

É jú rɪjua' lɪi kiä íristi+ yi laa.

'Ne'e jú rɪjua' jña jú chí fuo' ñí íristi+ yi.

Jmo' íristi+ yi “Lii chɛɛ kuñɛɛ ki'a 'ma chí ñí kua' wɔo”
jña jmati' la'í chíjua'.

É jú jä lɪ' kɪ nga' kiä íristi+ yi.

É jä lî' tsai esia ñíkua' ejmoo ki'a 'ma chí ñí kua' woo.

É la' jä jmoo tsa ítsai lajî noo 'mî'.

Jmo' íkô' fui írisiî yi.

'Ne' jú rijua' jña jmatî' lajî jú ngî'a.

É tsoo jä lî'.

É jä l̥i jmoo tsoo jä.

E jä lii kuñnee kí' tsoo jä.

'Ne'e laj̥i la' íli' íristi+ yi.

Jmo' íristi+ yi tsoo laa jña si+ ní fui tiwoo la' j̥a jú rijua'
ní yi k̥ea.

N̥a kiä ̥i kí' si' *mayo* kí' jmi+ nii 2017. Jna Marisol kango
jñi íjmoo mi tsami+ nájn̥a Jabiee rö'ö ewí l̥iw̥a ísi'
ñiti+. Juä n̥a'a majä ji'i jna, jmoo ch̥i tsi'.

Siti é jú rí 'lɛ' ejä kiä jmakö fuɪ kí' ñí yi kéa.

Íkuaa jña jmit:

Íkä tsa tsɔo yi:

Jú jua'a:

Tsa s̃i yi:

Jmoo jmit̃i sta, jú l̃i' ejmoa, si't̃i yi, j̃e'e la' jña jmo'o la'
matii si't̃i.

Jmo' íristi't̃i yi.

Ñí jeju+ k̃e Kua Jm̃ik̃i chee kö jú jmoa kí' jma ää laj̃i tsa
jñii kafé, majä ch̃i nga' wi' kuo m̃i laa. Laj̃i tsa 'nee t̃i
lijmoa kö yi m̃i ík̃a tsa chí táa kiä tsa jmoo táa kafé
majä lii jma eä ñí ju jmoa.

Si't̃i laj̃i jú chí e 'nee k̃ä ñí yi ee jú.

[illegible]

Táa lilee jmat̪i̯a

2

Tsa siyĩ jña tsakä':

- Jua' 'ni t̪i̯t̪ jú r̪i̯s̪i̯t̪ laj̪t̪ jú k̪i̯ t̪s̪i̯'t̪ ku̯ mat̪i̯t̪ jmo'o táa jña laj̪ä 'ña'a kí' jmo'a t̪i̯jña.
- 'Ne'e jú r̪i̯jua' jú chí er̪ikiä ñí laj̪t̪ ír̪i̯s̪i̯t̪ yi.
- Jmo' eni' taa laj̪t̪ ír̪i̯s̪i̯t̪ yi jña 'no'o laj̪t̪ jú chíá r̪i̯ 'l̪̥' ñí yi.
- 'Ne'e la' íl̪i̯' jña jmakui̯'t̪ táa jmoo jú r̪i̯s̪i̯t̪ kí' köchee ír̪i̯s̪i̯t̪ yi.
- Jmoo laj̪t̪ jmi̯t̪ li s̪i̯'t̪: jú l̪i̯' la' íjmo'o, s̪i̯t̪ yi jña jma r̪̥'̥ mat̪i̯i s̪i̯t̪ kö yi.
- S̪i̯t̪ 'ni la' jña jmas̪i̯ laj̪t̪ ír̪i̯s̪i̯t̪ yi jmo'o ínee jú r̪ikiä, jmal̪i̯'t̪ o jmas̪i̯ jú r̪i̯jua' jña la' l̪i̯' ̥̥ yi.
- 'Ne'e köchee la' íl̪i̯' kí' juua l̪i̯' ñí íjä s̪i̯a.

Íjma 'ñaa

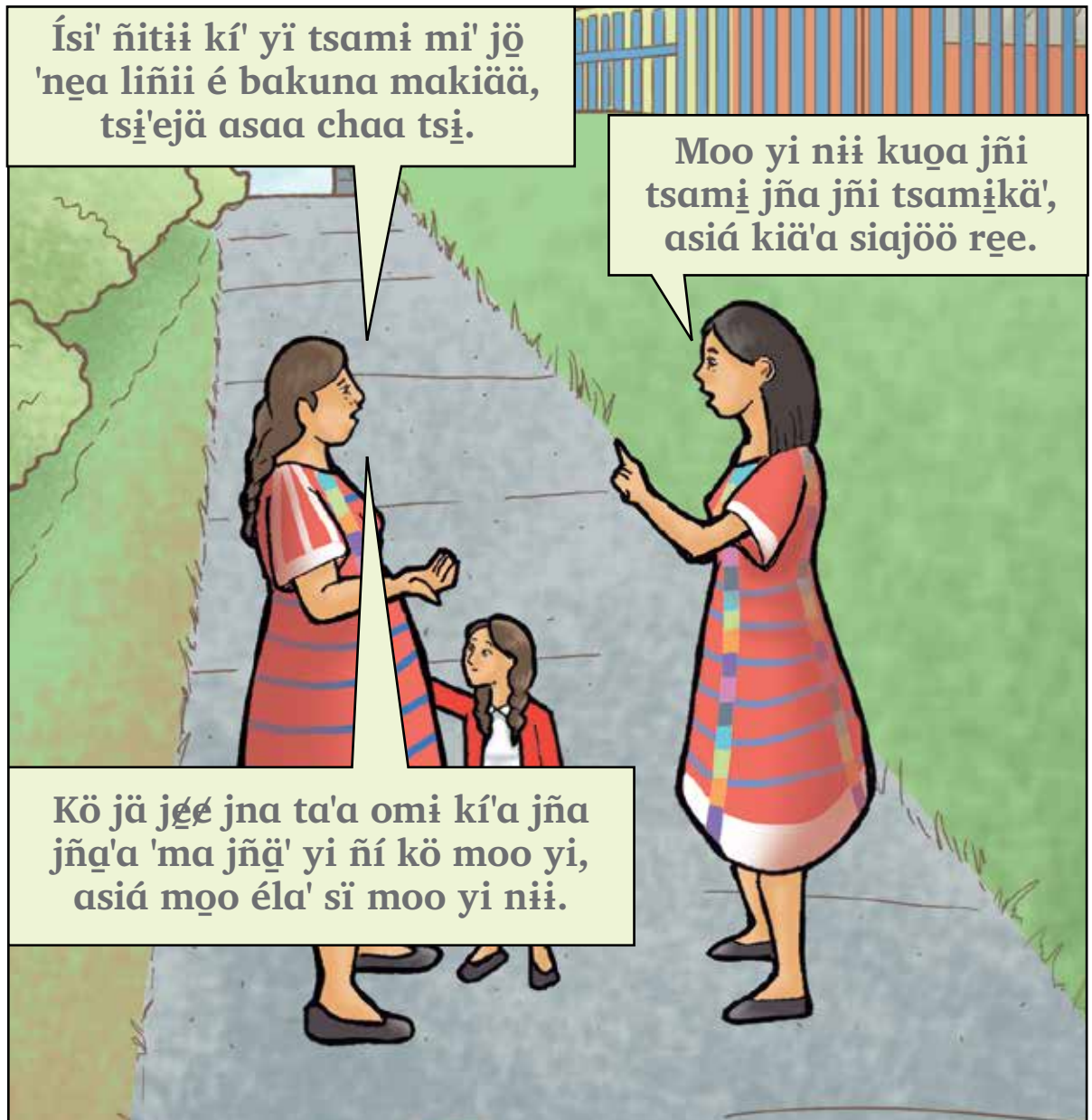
1

Ejä 'nq' jma 'ñä'a:

- Jmo' lajɿ la' ísɿ jña la' ísɿ ímatö jú chí, jɛɛ la' lɿ' ɛɛ yi jña lajɿ ñí ne'majä chä'ä lajɿ ñii jú rɿjua' ñí yi tö lajɿ tsoo siä' tsa ñijmɿ.
- Jma ngɿ chi' la' rɿlɿ' ñí yi tö lajɿ tsoo siä tsa ñijmɿ, majä jma kuɿ'ɿ ɛɛ yi.
- Kiä 'ni jña 'ne' íkö' fuɿ jú rɿkiä jú chíkí' yi tö lajɿ tsoo siä tsa ñijmɿ majälii rɛɛ lajɿ ñii ejä 'nqakí' jú rɿkiä ñí yi.
- Jma 'ñaa 'nila' jmo'o yi eni' taa, likó'o lajɿ jú lii 'lɛ'ɛ lɿ' ekää jña efuɿ'a.
- 'Ne'e lajɿjú kɿ tsá ejä li tsa sɿɿ ñi kö yi mɿa.
- Sɿɿ kö yi mɿa lɿ' rɿ 'lɛ' lajɿ jú kɿ tsá ma jua'a.
- Jɛɛ íkö' fuɿ jña jma rɛɛ yi mɿa.
- 'Ne'e la' rɿlɿ' ñí yikí' yi tö lajɿ tsoo siä tsa ñijmɿ jña yi mɿa.
- 'Ne'e ejä 'nee juq' jú jia ñí yi tö lajɿ tsoo siä tsa ñijmɿ jña yi mɿa.
- Kö' jɿtö yi tö lajɿ tsoo siä tsa ñijmɿ jña yi ɛɛ jú.
- Jma lɿ lajɿ wuo' kiä mɿ' 'ñee jña ekiä mɿ' ɿɿ yɿ'a ñílɿ' írisɿɿ yi.

Jee laji ní ne' etsoo jña jmo' laji jú chaa tsa, malí
jäjma' cha'a jú laji ejä etsoo jú ngi'a 'ni.

Chaa 'ni jú kí' jú ngi'a.

É moo yi jä li'jmo' kí' tsami.
É táa jmoo moo yi lanti.
İ jmoo ñii moo yi laa.
Áji' majee ñii moo yi lanti.

'Ne' 'ni ní Moo yi fuo' kia'a yi tō lajɛ tsoo siä tsa ñijmɛ, jmo' la' isi jña la' isi ímatō jú chí yi: jœ lajɛ ní ne' jña la' íjnaa ñii. Malɛ jä jma', chaa jú jña tsa jña'a kí' lajɛ jú ngi'a.

Yitō lajɛ tsoo siä tsa ñijmɛ

JÚ CHÍ KIÄ NÍ YÍ

Nii jmi yi:

Tsamɛ () CURP:

Íti ñitää: Tsani' ()

Jmɛ kiä jña la' isia:

Íkuua jña jmi lisiä:

Íti:

Ñíllɛ' jia lajɛ ñii bakuna				
Bakuna	Tsoo jmoo í	Ja' fui tɔ'a	Jmɛ ní'a jña fui tɔ'a	Jmɛ tí' tsa á bakuna
B C G	Tsoo ju' jmi yi	Kö' fui	Matii lisiä	
Tsooyië misóo	Tsooyië misóo	Tijña	Matii lisiä	
		Ímatō	2 sɛ'a	
		Íma'ni	6 sɛ'a	
'Naa tso kö ijia	Tsoo si' tiluu Jú' 'naa Tsoo yig' ea Tsoo liwua tɛ Ejmoo 'li' lajɛ kí' tsoonee	Tijña	2 sɛ'a	
		Ímatō	4 sɛ'a	
		Íma'ni	6 sɛ'a	
		Ímaki	18 sɛ'a	
D P T	Tsoo si' tiluu Jú' 'naa tsoo yig' ea	Tijña	Matii lisiä	
		Eluo pii	4 ñi'a	
Tsoo jɛ' ní' 'la fui	Tsoo wi' tɔ' wi jɛ' ní' 'la fui	Tijña	2 sɛ'a	
		Ímatō	4 sɛ'a	

É lijä kɛ tsi' kiä moo yi laa 'lä jóo.

E lijä li' kɔ'a jma kɛ ñii jnaa ní jma kö fui tɛsi' kí' moo yi.

É ñii jú rɛjua' kiä ní moo yi.

Jmo' nga ejä íristi yi.

Matii l̥ ekajmo'o jú r̥jua' ejä kiä ñí yi tö laj̥ tsoo siä tsa ñijm̥i, chaa r̥e laj̥ jóo jña si' t̥ kö *número* (t̥i 1 jña lat̥i 7) ñi' j̥t̥ö jóo, ejä t̥i'.

- ☐ Bakuna
- ☐ Jm̥i ñi'a
- ☐ *CURP*
- ☐ Jm̥i ta'a
- ☐ Ja' fui ta'a
- ☐ Tsoo jmoo í
- ☐ Jú che' kiä ñí yi

S̥i t̥iw̥oo jú t̥i' er̥l̥i'.

Bakuna s̥i DPT 'nee ts̥a á:

- a) Lat̥i ä ñi'a
- b) Lat̥i 'i ñi'a
- ch) Matii l̥siäa

Laj̥ jú r̥jua'kí' ñí íl̥i' j̥a laj̥ ñii bakuna 'nee jua':

- a) Laj̥ fui 'n̥a ts̥a jña s̥imi' t̥i ts̥a á bakuna.
- b) Laj̥ bakuna, ekí' laj̥ tsoo jmoo í, ja' fui' ta'a, jm̥i ñi'a jña jm̥i t̥i' ts̥a á.
- ch) Laj̥ bakuna ejmoo 'l̥i' sa 'nee ~~e~~ s̥imi', la' íl̥i' ché' yiä jña lichii ~~ea~~.

Lajj bakuna si SABIN jmoo táa ee simi' majä:

- Asiá lii 'ñaa tsoo kí' ja' jñä.
- Esa kuo litso'a kí' tsoo nee.
- Esa kuo tsoo liwua tii.

Sii la' isi lajj jóo o lajj jú jia kí' yi tö lajj tsoo siä tsa ñijmi, ejä esaa jia ñi moo yi.

Yitö lajj tsoo siä tsa ñijmi

JÚ CHÍ KIÄ NÍ YÍ

Ñii jmi yi:

CURP:

Tsami ()

Tsañi' ()

Íti ñitää:

Jmit kiää jña la' isia:

Íkuua jña jmit lisiäa:

Ísi' jña jmit naa:

Ñíli' jia lajj ñii bakuna

Bakuna	Tsoo jmoo í	Ja' fui tã'a	Jmit ñi'a jña fui tã'a	Jmit ti' tsg á bakuna
B C G	Tsoo ju' jmi yi	Kö' fui	Matii lisiäa	
Tsooyië misóo	Tsooyië misóo	Tijñaa	Matii lisiäa	
		Ímatö	2 si'a	
		Íma 'ni	6 si'a	
'Ñaa tso kö ijia	Tsoo si' tiluu Jú' 'ñaa Tsoo yig' ea Tsoo liwua tii Ejmoo 'li' lajj kí' tsoonee	Tijñaa	2 si'a	
		Ímatö	4 si'a	
		Íma 'ni	6 si'a	
		Ímaki	18 si'a	
D P T	Tsoo si' tiluu Jú' 'ñaa tsoo yig' ea	Tijñaa	Matii lisiäa	
		Eluo pii	4 ñi'a	
Tsoo jji' ní 'la fui	Tsoo wi tú' wí jji' ní 'la fui	Tijñaa	2 si'a	
		Ímatö	4 si'a	

Echaa tsi'i...

Yi tö lajɿ tsoo siä tsa ñijmɿ, li' moo yi ki' nga' ejä kuə lajɿ ínee ñitáa kí' tsamɿ tä' ñí kua' wəo kiää. Ejä jɿ'a sée jmi tsa kö ju' tsatä' simi' li' ɔ latɿɿ 'i ñí' majä tsa jña tsa tɔ'a bakuna jña tsoo jä lijmoə jöa.

Yi tö lajɿ tsoo kiä tö jóo kä' nga': lajɿ jú chí kiä ñí yi jña Ñí ílɿ' jia lajɿ ñii bakuna.

Ñí jóo jia jú che' kiä ñí yi ejä tɛa:

- La' ísɿ yí tsañi' o tsamɿ
- Ísi' jña íjä kuaa jña jmi jña séa
- Jmɿɿ lɿsiäa tsami'
- Ílɿ lɿsiäa tsami'
- Jmɿɿ tɔä yi tsami'
- Íjä tɔä yi tsami'

Ñí jóo kí' jia lajɿ ñii bakuna, ejä li' lajɿ jú tsoo rɿɿ':

- Bakuna
- Tsoo jmoo í
- Ja' fuɿ tɔ'a
- Jmɿɿ ñi'a
- Jmɿɿ tɿ' tsɔ á bakuna

Yi tö lajɿ tsoo kiä la' kö moo yi kuo' kə' jña kö kuo' tɿkä', íjä tɛa jú che' kí' Ñitáa jmoo í tsoo lɿ' tsa jña kiä nɛ'jnaa la' íjmoa í majä rəə siä tsa.

Jmo'o yi eni' taa

Jmo' fu̱' jú ṟsi̱ laj̱ chim̱.

a) Liyia', ewí ~~re̱~~ li' xö̱ jä 'ni.

(Efu̱'a)

b) Jua' 'ni si' jna éla' jä ḻ.

(Ekä̱)

ch) É wi' liyie' li' ílaa.

(Efu̱'a)

e) Eli' mi' ts̱ wí jmo'o laṉ.

(Ekä̱)

i) Ḵi ts̱' fu̱' jú s̱ maj̱ lijua'a laj̱ tö ñii.

Jú samañia...

Matii jmo'o yi li' ~~re̱~~ nga' 'nó'o laj̱ eli' ts̱a li' ekä̱ o efu̱'a, la' íli' ekats̱ ejma kä̱'a o kö kuñee liyie, ṯi̱ jmi̱ ñii o li' jú tso. Esafu̱'i nga' lima'a laj̱ la' jmo'o ñí íṟsi̱ yi, ni̱jua' li' kö jú cẖa o kí' ja', tö jú li' ki̱a fu̱' jú ṟ 'ḻ' jú kä̱a, efu̱'a o 'lä fu̱' jú ṯi̱ jmi̱ ñii. Matii jmo'o jmoo í nee ejma 'ñä'a jmo'o yi kia' maj̱ cẖä̱ laj̱ jú chí ṟjua' ñí yi jña jmoo 'ni íi jñä'a matii j̱e̱ laj̱ m̱i̱ j̱a ñí íṟsi̱ yi, ej̱a laa jma̱ ä jna' lii̱ ea ñí laj̱ jú chí ṟsi̱ ej̱a li' ḵi ts̱i̱ jna' ḵi nga' kí' íṟsi̱ yi.

Jmo' eni' taa laj̱ jú chia laa.

Tö o' ki̱
íj̱a tsa á jña wuo̱ chii
ṯi̱ jmi̱ jña ṯi̱ wuo̱.

(Cẖi̱)

Jña jna jə'ə é jä siaa ñí jm̥kui,
jña jna jə'ə laj̥ ejä siaa ñí kua' wəo.

(lɯʔW)

Li' si̯, li' jmi' sia',
li' na 'ma o li' nañí,
jña tsoa tsa jmóa kö j̥i
jña jä tsarö'a li' köreə.

(ʔst̥W)

Ek̥i tsia kí' jmo'o yi

Éjú risi̯ ejmoo fu̯ k̥i matii ejmo'o.
Ejmoo fu̯ k̥i matii ejmo'o köchee jú chia.
É kí' li' jm̥o ch̥i 'ña'a ejmo'o eni' taa.
Énoo jna laj̥ jú kuə tsa 'ña kiä kí' ejä jmo'o yi jm̥o jna.

Jmo' ñí íjm̥o'a yi “Jú chaqa kí' yia' jña ki 'la'”, ñí Yi kí' íjm̥o'a, jña jma 'ña'a 'ni majä lijmo'o eni' taa.

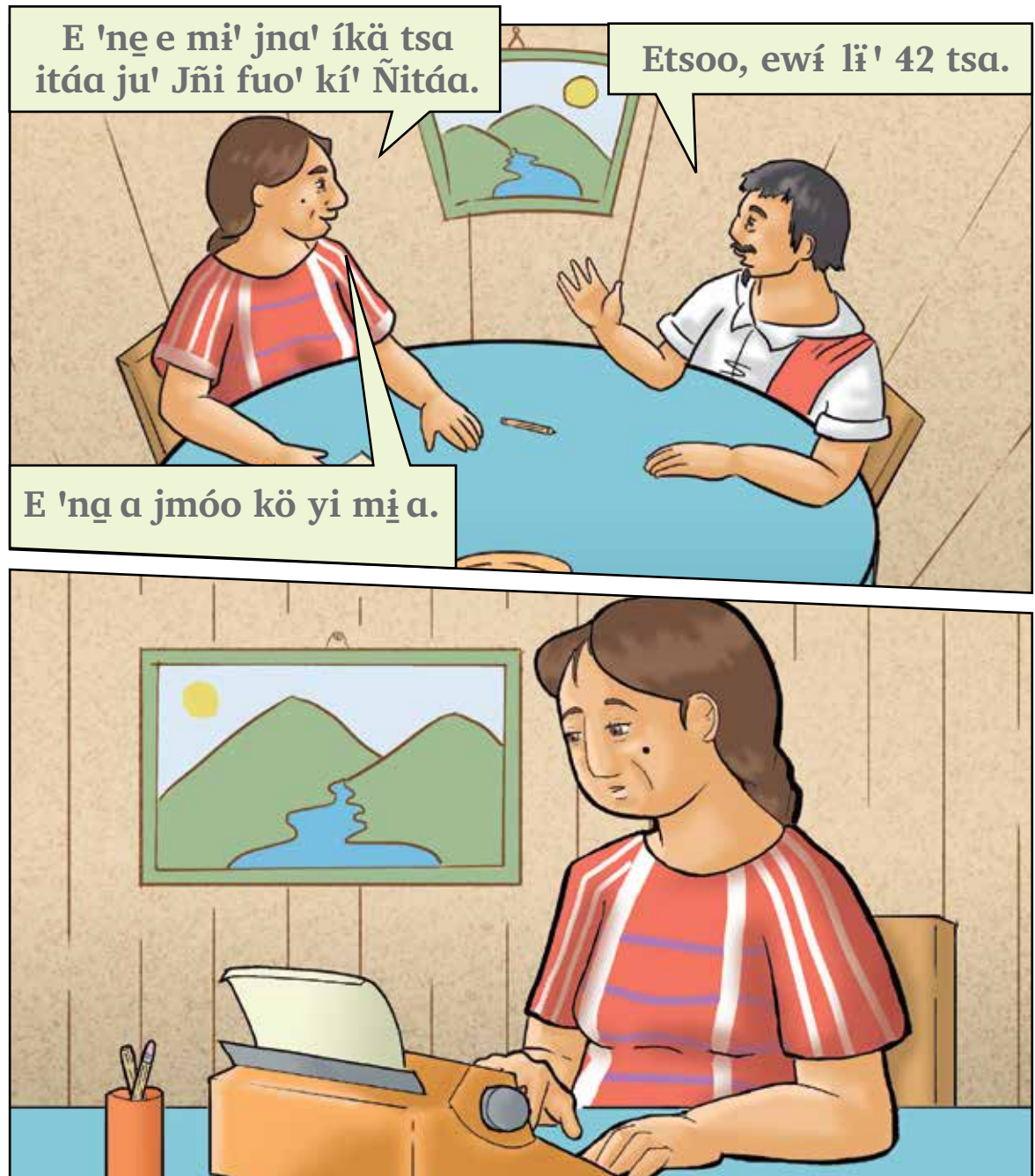
Li jma ä 'ni laj̥ ñii jú jua'a majä jmajñä'a jmo'o yi kiá':

- Jmo' írisi̯ yi lö' í chi'i jña 'ne'e e jú 'nee jua'.
- Jmoo 'ni íi m̥í' kí' laj̥ jú risi̯.
- 'Ne' laj̥ ñii jú ri 'lə' kí' írisi̯ yi
jña jma 'ña ñii íköchee s̥i la'
jä lijua' 'ni.
- Chaa tsi' la' ís̥i írisi̯ yi, moo
kí' yi íchä'ä, i tsa kas̥i jña
tsa ngi jú. Jú rijua' laa li' ch̥i
nga'jua' jna t̥ijña sama jmalee
jmo'o yi.

Jæ 'ni ñi lajɛ ne' jña jmo' lö' jú tajua' tsa.

Chaa 'ni jú kí' jú ngi'a.

Ema jɛ'a 'ni kö moo yi jnaa lanti.
É kuñee jä sɛa moo yi laa.

Jmo' laj̥t̥ jú ris̥t̥ enal̥t̥ ñ̥j̥' ínagrö jña jmat̥t̥ laj̥t̥ jú ng̥t̥'a
jña la' ís̥i r̥el̥t̥' jóo kí' yi m̥ja.

<i>Firma</i>	Tsa s̥i yi	Íchijua' kuñ̥ee
Íkä tsa ts̥oo yi	Íkuaa jña jmt̥t̥	'Ma jñ̥ä' yi

Ñí jóo yi ekiä nátii la' ís̥i tsa íkä ris̥t̥ yi m̥ja s̥i:

La' ís̥i jóo yi íkiä jmt̥t̥, s̥t̥', jmt̥t̥ ñii jña íkuaa tsa s̥t̥t̥ yi m̥ja:

Ñí jóo yi ekiä nátii la' ís̥i jña firma kí' tsa s̥t̥t̥ yi m̥ja s̥i:

Ñí jóo yi íchijua' jú chí ejä kuñ̥ee s̥ja yi m̥ja s̥i:

Ne' ku̯ i' kí' moo yi s̥i:

Joo' yi mja.

Sätu Káa Jeju+ Maloo, Níkuř'. Íká 19 s+ juukí' 2017

C. Tsot+ Ebarito Abendä Ortee
Tsa Itáa Chima' la' il+ lée
Sätu káa jeju+ maloo. Níkuř'.
Tsa kua

Tsa+ijna' s+iyi. CC. Jabiee Lope Sárte, Bii Sätu Gusmä jña Lëë
Cid Hernä, Tsakuř', tsa 'no' táajñatsajma ee jmootáali' ínooki'
ínachiiñitáalaa, fui'ñiyilaesi'+ijna' íká 'ni el+' jua' jna' jú
re ijämi'+ lli jma ee, kuo'okö' ju' jñifuo' kí' ñitáaíkiä 24 kí' s+'
juukí' jm'+i'ñiilaa, ijämi'+i'ni'+júnali' íjmóoj'+i' kí' 42 mooyi te'
ñit'+i'ímaköjñaimatö' kí' tsajmat+ yikatsoot'+i'ñiyilaali' ínooeti'
Ñitáati'ljmat+atsayi Tsakä' kí' Nijm+ (INEA).
Ekuo' jna' 'ni nga' lijma' kí' jma e'e jmooch+ííkátsajmat+
yikiätsakä', tijnáatama' jua' jna' kö' lijma' ejäli' jútsoo.

EJUA'

Jabiee Lope Sárte
Gusmä

Tsakuř'

Bii Sätu

Tsa 'no' táakiätsajmootáainoo

Lëë Cid Hernä

Tsajma ee

c.c.p.el Lic. Marko L. LiöMartí, tsajmooi' táakiä IEEA zona 2014 Tux. Oax.

Jmo' laji fui' kí' yi mja jña cháa ree tii jóo títsoo.

Jóo yi	Cháa ree laji jóo yi
Tsa s+ yi	1.
'Ma jñä' yi	2.
Íká tsa tsoo yi	3.
Íchijua' kuñee	4.
Íkuaa jña jmi+	5.

Echaa tsi'ti...

Yi m̥a li' kö moo yi s̥a r̥li' íkã kö ñitáa ítã' tsa kiã jejuí o jä tsa lí táa, íjä m̥a kö esia jña chijua' kuñnee jä li' jmóa yi. Laj̥i jú 'nee jía ñí li':

- Íkuua jña jmi̥t̥: íkuua íjä s̥a yi, jmi̥t̥, si' jña jmi̥t̥ ñii.
- Íkã tsa tsoo yi: la' ísi nátii, táa kiãä jña íkuua tsa r̥li' yi.
- Íchijua' kuñnee: íjä s̥a laj̥i tsoo li' o jú kí tsia r̥jua' kuñnee li' yi m̥a jña jua'a lajä li' e 'nga jejuí kóa.
- Tsa si yi: la' ísi nátii, táa kiãä jña *firma* kí' jä o laj̥i tsa s̥i yi.
- 'Ma jñä' yi: n̥jua' kiãä tsa o kí' ñitáa.

Jmo' lö' jú tajua' tsa.

R̥e̥: Tëë, éla' l̥i jñi'i jña chií taa jña jm̥i laa.

Temio: E 'li' nga' l̥i, siaa m̥o é jm̥o s̥ijñ̥i si' see ka' kí'.

R̥e̥: Ek̥i l̥i lajä la'... Asaa t̥i 'ni tsi', tsóo jna' tsam̥t̥i jm̥a t̥e tsa itáa majä liku̥'a jna' jóo kuñí.

Temio: Ts̥i ejä 'nga jmóo.

R̥e̥: Kö yi m̥a, ejä si' jna' w̥i ka i jna' kuñnee kí' jm̥i jña kuua jma ää jna' jña kuñí majä kee tsi'ti si jñii.

Temio: Maa jmóo jna'.

Laṯi̱ maḻlee jú cẖa Ṟe jña Temio, jmaṯi' laj̱ṯ jú ngi'a
majä ḻi̱ jäjma' si̱ṯ yi m̱i̱a.

É jú chí lisṯi̱ ṯi̱ñi̱ jä ḵi' ñi̱ yi m̱i̱a.

Éjä li' kuĩnee lisṯi̱ ñi̱ yi m̱i̱a.

É jä 'ne̱a ku̱o̱a 'ṉa m̱i̱a.

É jú chí lisṯi̱ itsä ñi̱ fu̱i' yi m̱i̱a.

[illegible]

Nijua' 'nga wi', jma ~~re~~ yi m̱a jña lijma ä 'ni laj̱ṯ laa jú ngi'a.

Laj̱ṯ jú li' risi̱ṯ ñí yi m̱a engi chí.

Étsoo

Asiá

Jú rijua' li' emachi̱ nga' kí' tsa íts̱o yi.

Étsoo

Asiá

Ñí yi m̱a esi̱ṯ jmi̱ṯ, íḵä tsa ts̱o yi, jú jua'a, la' ís̱i tsa jña *firma* kí' tsa s̱i̱ṯ yi.

Étsoo

Asiá

Esi̱ṯ jña wuo' ḵä' ṯiñí wuo' kí' la' ís̱i tsa jña íḻi yi.

Étsoo

Asiá

Esi̱ṯ íjṉ̃a woo jña ḵä̱ fui s̱i̱ṯ mati̱ṯ ḻi jña jmale̱'e íḵö fui' jú yi risi̱ṯ.

Étsoo

Asiá

Jmo' yi m̱a íḵä j̱ä tsa jña mi'a kuake̱a íḵö' fui jña lijma ä laj̱ṯ laa jú ngi'a.

Engi chía laj̱ṯ jú risi̱ṯ enali' ñí yi m̱a.
Laj̱ṯ la' ís̱i tsa enasi̱ṯ ~~re~~li' nga'.

[illegible]

Ekö'a tō íristi̱ yi

Nee jna' la' ñí íjma 'ñga laa Yi tō laj̱ tsoo siä tsa ñijm̱
jña yi ee jú. Elii jua'a 'ni lö' 'nṯ la' ílṯ' jma̱ kö yi íristi̱ nṯ.

Yi tō laj̱ tsoo siä tsa ñijm̱

Yi m̱a

Siṯ jña chaa 'ni jú.

Éjä lṯ' jma̱ ḵi.

Álṯ' jña áj̱i' kō'a jma̱ kö ela nṯ kí'a.

Etáa jmoa sia yi nti.

Ekí tsia ní jú risií

a. Jmo' lajɪ jú risií ejä che' ñi' nákrö ju' riɲɪ estoo jña
jæ ejä li' jma kä'.

chi	jma kä'	tɪluu
	kä	ela'
tä	sɪ	ekää
	tö	ewua
'ma	tsi'a	ï
	wi i'a	sö
	palö	

Chaa ræe laji jú risti ekajmo'o ñí ju' nákrö rijn̄.
Ræe jæe ñí ejä malt'.

chi	kä

É jä li' kä' sia ñí jú risti ejä cha'a ræe.

b. Sii kö yi m̄a likó'o laj̄i jú risīi enasīi ñ̄i ju' nákrö r̄iñ̄i.

'ma	
t̄iluu	
kä	
eñii	
jmā kä'	
ela'	
tä	
sö	

T̄īi lö' ejā malī 'ña'a, sii er̄eli' nga' laj̄i jú risīi estoo.

Jú risīi	Ñii risīi er̄eli'
tan	
kon	
tsuloo	
mikui	
mamī	
kuan	
jmi ro	
kat	

c. Sii tiw̥o laj̥i jú risii eja ch̥ä'ä risii er̥eli' nga'.

Kin	K̥i
Kee	K̥ee
Kui	Kuɪ
Son	Sö
Kä	Cä
Sí	Sii
Juan	Juä
Tika'	T̥ikä'
Tsa	Dsa
Tsokua	Tsokuá

Ñí jmat̥o chik̥o' jú jua' est̥o, sii tiw̥o jú risii er̥eli' risii.

Kuo' kí' 'ma n̥i yutun li' yii nga'.

Kuo' kí' 'ma n̥i yuku li' yii nga'.

Ñí jmi̥i kí' 'li tsa 'n̥i nga' lii y̥i̥i kuaan.

Ñí jmi̥i kí' 'li tsa 'n̥i nga' lii y̥i̥i kuaa.

Ñí 'ma 'wi' esi' ju' j̥n̥i nee kö sii tä taka.

Ñí 'ma 'wi' esi' ju' j̥n̥i nee kö sii tä teku.

Íjma 'ñaa

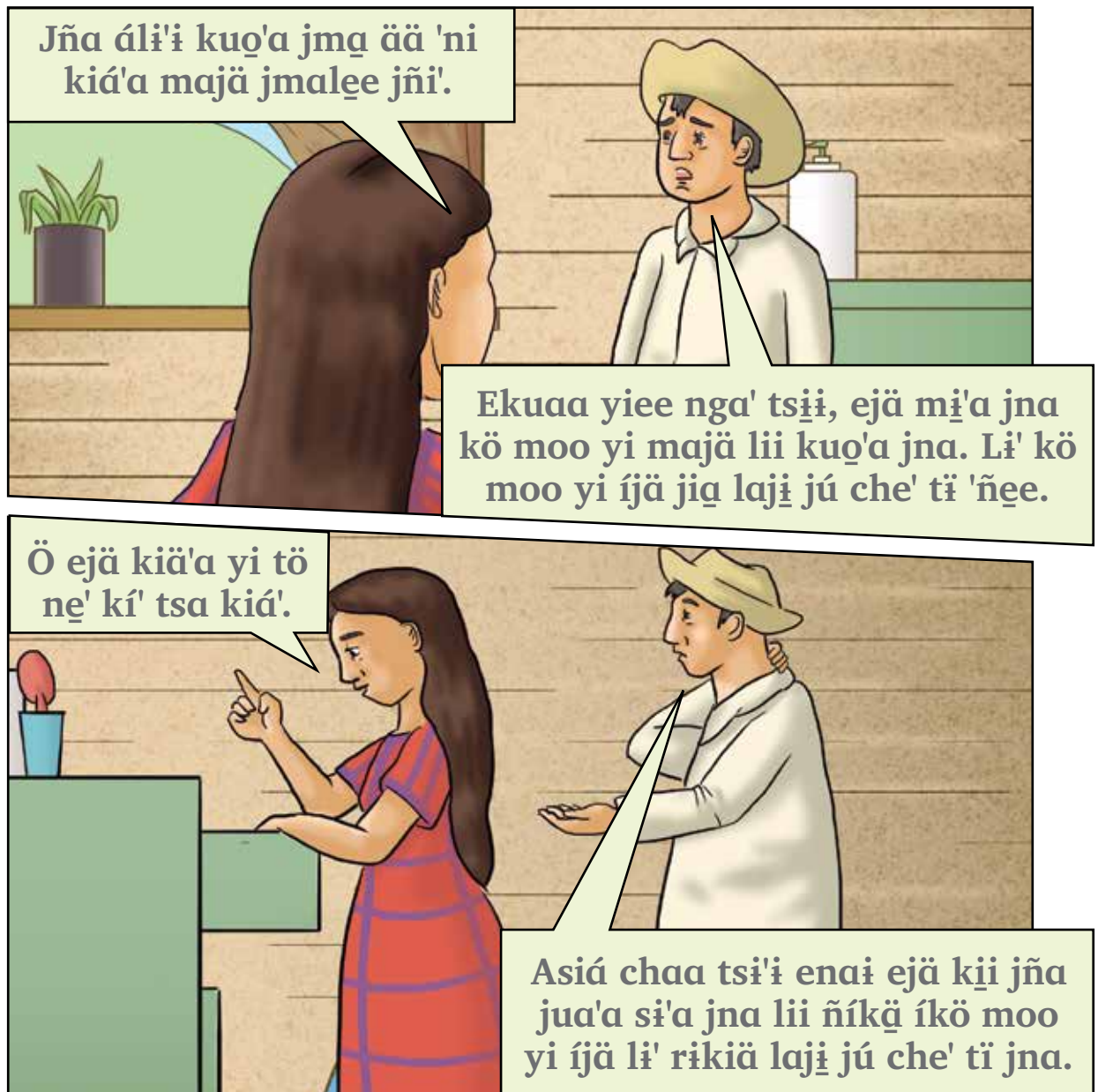
2

Ejä 'na' jma 'ñä'a:

- Jmo' laj̥t̥ la' ís̥i jña la' ís̥i ímat̥o jú chíma jä chä'ä laj̥t̥ ñii jú r̥jua' ñí moo yi tä yi tsa.
- Jma ngi' chí' la' r̥l̥i' ñí moo yi tä yi tsa, majä jmakut̥'i ~~ee~~ yi.
- Kiä 'ni jña 'ne' ík̥o' fui jú chí r̥ikiä kí' moo yi tä yi tsa majä lii ~~ree~~ laj̥t̥ ñii ejä 'naa kí' jú r̥ikiä ñí yi.
- Jma 'ñaa 'ni la' jmo'o yi eni' taa likó'o jú r̥i 'l̥e' la' yia ts̥a.
- 'Ne'e laj̥t̥ jú kí ts̥a ejä li tsa s̥i' ñi kö yi r̥jua' la' jma ch̥ia m̥a këyi.
- S̥i' kö yi r̥jua' la' jma ch̥ia m̥a këyi l̥i' r̥i 'l̥e' laj̥t̥ jú kí ts̥a ma jua'a.
- J̥ee ík̥o' fui jña jma ~~ree~~ yi r̥jua' la' jma ch̥ia m̥a këyi.
- Ne'e la' r̥l̥i' ñí yikí' moo yi tä yi tsa jña yi r̥jua' la' jma ch̥ia m̥a këyi.
- 'Ne'e ejä 'nee jua' jú jia ñí moo yi tä yi tsa jña yi r̥jua' la' jma ch̥ia m̥a këyi.
- Kö' j̥t̥o moo yi tä yi tsa jña yi r̥jua' la' jma ch̥ia m̥a këyi.
- Jmakut̥'i laj̥t̥ ñii wuo' kiä m̥i' ejä sia ñí jújmi kí' tsa jeju'i.

Jee 'ni laj̱i ñí ne' etsoo jña jmo'e jú tachqa tsa, jājma' j̱i'
'ni laj̱i estoo jú ngi'a.

Éli' ñii íristi yi 'nee jua' tsañi' ṉi.
Etáa jmoo moo yi lani̱.
Í jmoo ñii kí' moo yi lani̱.
Áj̱i' maje'e ñii mo yi lani̱.

'Ne' ní Moo yi fuo' kia' moo yi tä yi tsa, jmo' la' ísí jña la' ísí ímatö jú chíjña lajine'.

Ñitáatikua' woonijmí

Tii la' ísíkuu' wootä' tsa **ree** jñajmakí ití Níkuí'
 Jñalajä _____ Tsachi _____ Kí' ñitáaitä yitsa
 Jmōojnaí' jñajmañjñatsakí' mookiä número _____
 Kí' yikiä número 1 Kí' ñitáaitä tsayi
 Ikiä jñatáajärijuu' lajé jú che' estoolaa:

Ñitáa 1 No. Kí' mooyi 28 _____
 CRIP _____ CURP _____

Jmitäyá: 13 kí' sí' tii jmití kí' see yí kí' jmití ñii 1967
 Jjä täyá: San Lucas Ojitlán, Tuxtepec Oaxaca

Täyá

La' ísía: Luis Aguilar Martínez
 Jmitísiä: 18 kí' sí' junio kí' jmití ñii 1973 Oré: 9:00
 Jjälsiä: EL FRUTILLO SANTIAGO IXTAYUTLA
 Tsajñaa: Tsasiä El'a: Tsañi' Tsañijñää: Jñi'

Séejmía

La' ísía: Francisco Aguilar _____
 Kua' wōsiä: Tsa jmi lisiä nijmí Jmitíñi'a: 33
 La' ísía: María Martínez _____
 Kua' wōsiä: Tsa jmi lisiä nijmí Jmitíñi'a: 25

Tsasi' salí' séejmíatsajñaatsatäyá

La' ísía: _____ Parentesco: _____ Jmitíñi'a: _____

Ñimooyichilaato' i' kiäätijí' mooritölajé jüetsoolaa:

----- Asíaritöjújimooyi -----

Ejäekuamooyto' i' laajjimatíakí' artíkuloíi kí' ñiléejmoo i' la' tä' tsakíjmitínaañikua' wō.

San Lucas Ojitlán, Tuxtepec Oaxaca Níkuí'
 Íkiä 24 kí' sí' marso kí' jmití ñii 2008
 c. tsachitungí kiäñitáaitä tsayi, kuō jna i'.

L.C.P. María Santos López
 Lajé jújia ñimooyilaali chaatsachíñitáa

Bello de la Oficialía del Registro Civil
 Ejmoo: [Signature]
 Ejee: _____

Chaa 'ni jú kí' jú ngí'a.

É ñii jú rijua' kí' tsí'i ekiä moo yi laa.

É kí' tsí'i lí' kí' nga' lajé jóo kí' moo yi laa. Élijä.

Jmo' íristí yi.

Jmo' ejm̱ si̱ la' moo yi ṯ yi tsa jña cha ~~re~~ laj̱ jóo.
Kó' ní fui ṯsi' kí' ṯtsoo majä listi cha'a la' iṯ'.

La' ísi sée jmía	1.
Número kí' yi jña moo	2.
Jú j̱a kí' tsa ṯ yi	3.
Firma kí' tsa kuachí ñitáa kí' iṯ tsa yi	4.
Jm̱ jña ísi' ñitáa kí' iṯ tsa yi	5.
Ne' ñ ñijm̱ jña kí' Ñitáa fuo'	6.
Ṯchí moo yi ṯ yi tsa	7.
Jm̱ ku̱a moo yi ṯ yi tsa	8.
'Ma jñä' yi kí' ñitáa iṯ tsa yi	9.
Número kí' mo yi ṯ yi tsa	10.

Sii tiwoi jú jǐ'a erǝli'.

Ǫ jmo *firma* ñí kö moo yi tä yi tsa.

- a) Tsa itáa chima'
- b) Tsa kuachí ñitáa kí' ítäa tsa yi
- ch) Tsa jmo kuu

É jmiñ jä li' tä tsa yi, tsa kí' moo yi tä yi tsa.

- a) 12 kí' si' tii jmiñ kí' 'li kí' jmiñ ñii 1980
- b) 13 kí' si' tii jmiñ kí' see yǐ kí' jmiñ ñii 1967
- ch) 25 kí' si' tsa i jǐyee kí' jmiñ ñii 2001

É orǝ lǐsiä tsa tä yi.

- a) 12:00
- b) 09:00
- ch) 20:00

Ájǐ' lǐsiä tsa tä yi.

- a) Sä Lorë, Jamiltepek
- b) Jejuí mi 'ma mi', Kiaa Ixtayutla
- ch) See Lëë, Komaltepek

Jæ ñí Moo yi fuo' kí moo yi t̃ä yi tsa jña si+ ñi' ju' nákrö
rijñi la' ísi laji jóo nájmo'.

					
<hr/>					
<hr/>					
<hr/>					
Jú jia kí' tsa t̃ä yi					
La' ísia:					
Jmit̃l̃isiäa:					
Íjäl̃isiäa:					
Tsajñaa:		El̃i'a:		Tsañíjñää:	
<hr/>					
<hr/>					
Jmit̃ jña ísi' ñitáa jmoo moo yi					
<hr/>					
					

Echaa tsi'i...

Moo yi tä yi tsa li' kö moo yi chie kuᵛ Ñitáa itä tsa yi íkã laji tsa lisiä ñi kua' wᵛo kí' ñijmĩ.

Li' kö moo yi kuᵛ' majä ñia i jna' jñañí elaa tēa laji jú li' kí' íjã lisiä jna'.

Li' kö moo yi sia lii jmasĩ, ejä 'nēe jua' sia likᵛ' tsa sī jña asiá salijmóo.

Laji jóo kī nga' kí' moo yi tä yi tsa li':

- Tichí moo yi tä yi tsa
- Número kí' yi jña moo
- Jmĩ jña ísi' ñitáa tä tsa yi
- Jú che' kí' tä yi
- La' ísi' sée jmía tsa tä yi
- Firma kí' tsa kuachí Ñitáa kí' itä tsa yi
- Jmĩ kuᵛa moo yi tä yi tsa
- 'Ma jñä' yi kí' Ñitáa itä tsa yi
- Número kiä moo yi tä yi tsa

Jmo'o yi eni' taa

Jmo' jña jma jña laj̱ fu̱' jú ṟis̱i̱ laj̱ä chim̱.

a) Wuo asiá ḻi' jú j̱a, ts̱i' ma tajua' nii ej̱aa.	(Jm̱i̱ tañi')
b) Ḻi' tsa cẖi ts̱i nga'.	(Jú ts̱ií)
ch) Ṉijua' ñi' i̱ jä ḻi' íko, kuaa 'ni ṯi̱ kö íjä lii kua jma'.	(Jm̱i̱ tañi')
e) É tä'ä tsa tajmoo táa ṯla' jä.	(Jú ts̱ií')
i) Eṯ jna' ṯñí mi'kí' jm̱i̱ ñii laa.	(Jm̱i̱ tañi')
j) E 'nää nga' jna tsa.	(Jú ts̱í')
k) Jmoo jña jua' 'ni fu̱' jí s̱kí' laj̱ ṯo ñii.	

Jú samañía...

Jma jä tsa jmo' yi ku̱ kö ñii kí' jñe'a laj̱ä la' íjmo'a kö jä yi ṟis̱i̱, ej̱ä ṯi laj̱ä la' íḻi' kí' laj̱ tsa noo íjmo'a yi. Elikä' ñii la' ejmo'o, ṉijua' ḻi' tsa s̱imi' o tsakä, ṉijua' ku̱'a o asiá kí' jú 'ḻe'a, ṉijua' x̱o o asiá. Ej̱ä matii jmo'o yi 'nee jmoo kiä íi, esi̱ ej̱ä 'nee jua' íṟis̱i̱ kí' yi, laj̱ä la' íḻi' tsa noo, majä lijua'a laj̱ä ejmo'o yi, ṉijua' kiä jña jmakö ñii jña kuo'o o jña e'e, o, jmakö' jä'ä laj̱ tsa tanoo majä jmang̱i chía jú s̱ia o liñía ṉijua' tä'ä jmóa íi.

Laj̱ä ḻi' la' ḵi nga' 'nee lima'a la' ḻi' ñii ejmo'o kö íṟis̱i̱ yi, ḻi' ej̱ä kiä ṉijua' x̱o tsa jmo' yi, ej̱ä laṉi̱ lijmoa majä ng̱i chí tsa jú jmo'a.

Jmo' eni' taa jña ~~ræ~~ chaá chí íristi' yi estoo.

Jä tsau' jña jä séje'

Macha joo nga', kö tti' ñi' ju'noo ti makua jä yia' lí fuí' nga'. li malí' ~~ræ~~ kiä laji' ja' masiä ñi' noo íjä. Kö jmiti, i ~~ræ~~ yia' lí wi' i najæ itä' tsa kuia tä' ñi' noo ti, jña ejä jmalea i' laji' o tsa tä ja'. Ejä wi' jñë'a malí' 'ne' í, lanti' li jmóa ejä sajöa. Tsi' tti' matii kuia kui' íi nga', kaching'a kö fui' na 'ma jña ejä katä'a lö' yia, tsi' ejä lalijä kanóa jña tsoo wi'kuia tti' laji' pii, latii íchä'a tti' ju' jñi.

Tsa kasí: Gerónimo
Ricardo Can Tec

Chaa 'ni jú jña laji' tsa noo íjmo'o.

E k'í' rijua' ñí íristi' yi.
Í k'í' ri 'læ'.

Ekí tsia k'í' jmo'o yi

Engi chí ejä jua' jma kö fui' jú yi risti'.

Étsoo

Asiá

Elí fui' jmo'o köchee jú risti' k'í' laji' fui' ñí yi risti'.

Étsoo

Asiá

Jmo' íjmo'a yi "Jä fuimoo jña m̥i", ñí Yi kí' íjmo'a, jña jma'ña'a 'ni majä lijmo'o eni' taa.

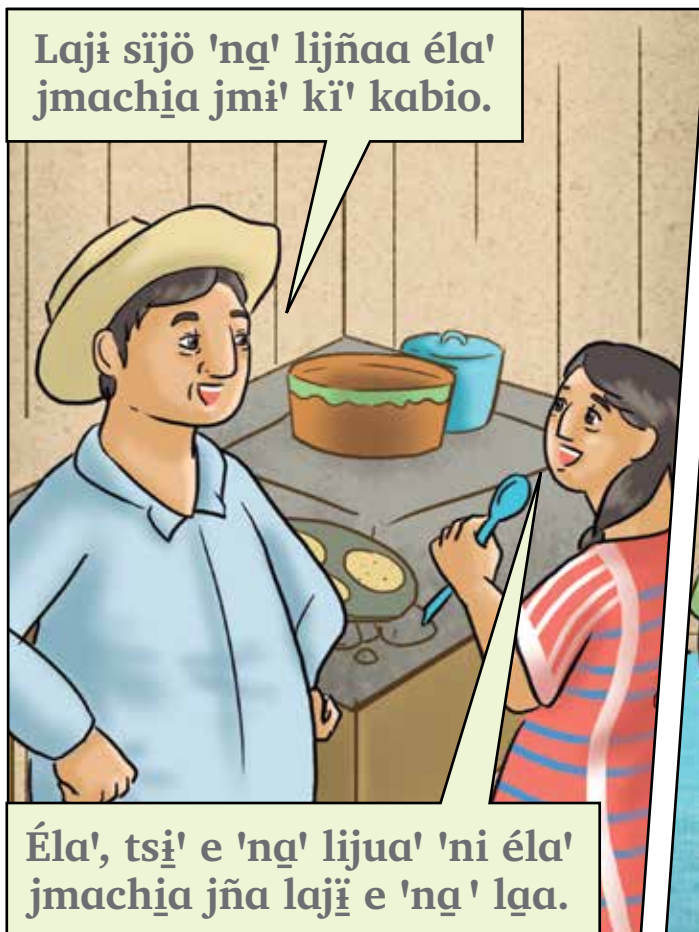
Li jma ä 'ni laj̥i ñii jú jua'a majä jmajña'a jmo'o yi kiá':

- Jmo' íristi yi lö' í chi'i jña 'ne'e e jú 'nee jua'.
- Jmoo 'ni íi m̥i' kí' laj̥i jú r̥isti.
- 'Ne'e laj̥i jú chí r̥isti k̥i nga' jña jú r̥i 'l̥e' kí' jú chí kí' íristi yi, jma 'ña'a jma k̥i ñii l̥i' lijua'a laj̥i fu' jú r̥isti, jñajä 'ni tsa tanoo jma kö' íjmo'o, t̥ila' siá tsakä'ä ñí fu' jú yi r̥isti íjä kajña'a majä tsoo íjmo'o yi.
- Chaa tsi' la' ís̥i íristi yi, moo kí' yi íchä'ä, i tsa kas̥ti jña tsa ngi jú. Jú r̥ijua' laa l̥i' ch̥ii nga' jua' jna t̥ijña'a sama jmalee jmo'o yi.

Jmo' íristi yi, ~~j̥e~~ laj̥i ejnaa jña jmo' laj̥i jú tach̥a tsa.

Tsañi' s̥i Kaa 'nee kí' s̥ijöa 'ña'a éla' jmach̥ia kö m̥a et̥ia ku'kí' ko jmiñí' it̥i Ñíku'̥, jñë'a 'ña'a laj̥i ets̥oo jña la' íjmach̥ia, ts̥i' ejä 'nea kí' s̥ijöa saa tsakó' ts̥ia laj̥i e `na' tsalaa jña jmach̥ia majä jmo'a jmi'.

Chaa 'ni jú jña jī' 'ni lajī jú ngi'a.

Éla' tē'a ñii lī' íristi yi la laa.

Ĭ sti ñii íristi yi la laa.

Éma si't ñii eristi la laa.

Jee jña jmo' ní íristi̱ yi. Chijnii kö s̱ la' ís̱ jmakö jóo yi risṯi̱.

Jm̱i' kí' kabio

Laj̱ ejña̱a m̱a

- 1 i' fu̱i' kí' kuafu̱i
- ½ kilo m̱i jm̱i'
- ¼ kilo m̱iö ḵi ṯ 'ma ḵä'
- ½ m̱i yijmi ká' a
- 1 m̱ijä m̱i yijmi chíi
- 8 moo m̱i 'ṉi ṉi'
- s̱ñii lö' x̱öa

Jma cẖia

Ejña̱a s̱ñii fu̱i' jña ta jmaḵia jee jm̱iñí ní kö s̱ki ní yi; toa m̱iö, m̱i yijmi ká', m̱i yijmi chíi jña ts̱ia ní siatoo. Jöjma' chicẖia jm̱i' ṉíyi jña kö náya jña matii machij̱ä nga' mayia̱ jmoo ḵi to'a fu̱i' ḻi' mana w̱i, ṯi̱ íts̱ä to'a moo m̱i 'ṉi ṉi' jña s̱ñii lö' x̱öa.

Jua' 'ni élijä ḻi' ḵi nga' laj̱i estoo ní jóo kö yi ṟjua' la' jma cẖia m̱a ḵeyi.

Jú ku̱a:

Jma chĩa:

Lajɿ ejñãa m̩a:

Echaa tsi'i...

Kö yi r[jua' la' jma chĩa m̩a këyi lɿ' lajä kö la' íjmo̩a, ejä jmóa chɿ nga' lɿ' ju̩a' a éla' jmó esia o é jä lɿ' jmakö ñii ejä 'n̩e̩ tso̩a ejmo̩a majä lii ejä 'n̩e̩a jmo̩o.

Lajɿ ñii la' íjmo̩a ekiä lajɿ lé̩e o lajɿ ejñãa m̩aejä 'na' majä jmachĩa; kö íjä rɿjua' la' jmakö ñii ejä 'n̩e̩ tso̩a jmóa, lajä la' ílɿ' lajɿ ñii n̩e' ejnaa ejä jma̩ ~~ee~~ erɿjua' jmakö ñii jña lɿ' jmakö fuɿ jú ku̩a, ejä salijmóa o lajɿ í n̩e̩ kiä.

Sti kö yi ri_jua' la' jma ch_ia m_aa këyi.

Éla' sī yi la' jma chīa māa.

Éjā ejñaa mga kiä jña é jmalö'

Éla' jma chia.

É jmóa t̃jñaa:

É jmóa mal̃ j̃ajma':

Jña é jmóa t̃j̃ ítsä:

Éjú likuo'a majä r̃e nga' lii.

[illegible]

- 108

Jma ~~re'e~~ ñii yi rijua' la' jma chia m̧a kia'a ntjua' sareli'
o ntjua' tsa jña'a kuoa köchee jú kia'a.

[illegible]

Ekö'a t̃ó írisi+ yi

Nee jna' la' ñí íjma 'ñga laa moo yi t̃ä yi tsa jña yi r̃jua'
la' jma ch̃a m̃a k̃eyi. Elii jua'a 'ni lö' 'nt̃ la' ílt̃' jma kö yi
írisi+ nt̃.

Moo yi t̃ä yi tsa

Yi r̃jua' la' jma ch̃a
m̃a k̃eyi

Sit̃ jña chaa 'ni jú.

Éjä lt̃' jma k̃i.

Álì' jña ájì' kọ'a jma kö ela nìtì kí'a.

Etáa jmoa sía yi nìtì.

Ekì tsia ñí jú rìsìtì

a. Jmo' lajì jú jua' estoo jña jee 'ni ínee lajì jú rìsìtì enalì' jña ela' mì' wì'.

Lí laa jia jmoo fùtì **liyie**.
 Sijñì ejnaa lì' ñii **nee**.
 Lajì jna' **tsató'** ínee jmitì.
Kajä jä semì' fu' nga'.
 See '**nì** ja' i.

Jmo' jña jee 'ni ínee laj̃i jú ris̃i ejä enas̃i t̃i ñí ñi.
jäjma', 'ne' 'ni ñí wuo' nakä'.

liỹe	nee	tsató'	kajä	'ñi
s̃i j̃ñi	jee	íw̃i	líỹi	'ma

Wuo' nakä'

l	í	y	ï	ï	s	u	k	u	'n
e	e	'm	a	v	k	a	j	ä	ï
u	k	e	v	o	i	í	w	ï	ï
r	t	k	l	i	y	i	e	s	i
s	ï	j	ñ	i	a	k	a	u	j
k	n	t	s	a	t	ó'	n	m	e
y	u	t	u	n	a	e	n	e	e

[illegible]

b. Jmoo 'ni kö fui ní jú risiti erəli' jña ne' ejä ti'.

sijñi

jee

líyüi

íwiti

'ma

Elaj̣ṭ jú ṛiṣiṭ ej̣ä ka ṛikö'ö j̣ña ne', ṣiṭ 'ñaa jú í chía ñí laj̣ṭ
fui ṛiṭ' estoo.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ch. Ñí laj̣ṭ jú í chía ej̣ä estoo chiṭëë ñí' chajoo íḷṭ ñí
ínakrö kö (✓) ṇijua' jú í chía eli' ~~ṛe~~ ṛiṣiṭ j̣ña kö (X)
ṇijua' jú í chía esaṛeli' ṛiṣiṭ.

Kuo' kí' 'wi' ḷi' etṣṭ'.

jṃi kanaan chee jä.

ḷi' nga' kuo' 'ma wua'.

Kuo'o jna.

Matii kaḷṭ si' ỵi'a jna kafụa, eka tsoo tṣia j̣ñe'.

J̣ñe'a matṣoo tsate'a tsa kụa íma ṭiṭ jṃiṭ.

Jmatii laj̥i jú í chía estoo s̥i' 'ni jú r̥is̥i' ejä er̥e'li'.

Laj̥i _____ ku' to.

- tsokua
- tsau'
- kuəa

Jä _____ s̥i' ñ̥i' jñ̥i'.

- tsokua
- tsau'
- kuəa

Jä _____ t̥i' Kuaa nee Kuu l̥i' tii.

- fuí
- fui
- fu̥i

Juä _____ jña tsa kö jú majä tsəo ínee jm̥i' Maloo.

- fuí
- fui
- fu̥i

Íjma 'ñaa

3

Ejä 'na' jma 'ñä'a:

- Jææ la' ílì' ææ yi jña laj̥ ñí ne' etsoo majä chä'ä laj̥ ñii jú rijua' ñí yi tö ne' kí' ëë tsa kã táa.
- Jma ngi chi' la' rilì' ñí yi tö ne' kí' ëë tsa kã táa, majä jmakui'ti ææ yi.
- Kiä 'ni jña 'n e' íkõ' fui jú chí rikiä kí' yi tö ne' kí' ëë tsa kã táa majä lii rææ laj̥ ñii ejä 'na kí' jú rikiä ñí yi.
- Jmo' eni' taa laj̥ tsi'ti laj̥ íristi yi jña 'no'o laj̥ jú che' kī nag' jña.
- 'Ne'e laj̥ jú kī tsịa ejä li tsa sị ñí kö yi ṣa.
- Sị kö yi ṣa ḷi ṛi 'ḷe' laj̥ jú kī tsịa ma jua'a.
- Jææ íkõ' fui jña jma rææ yi ṣa.
- Ne'ela' rilì' ñí yi tö ne' kí' ëë tsa kã táa jña yi ṣa.
- 'Ne'e ejä 'nee juä' jú jia ñí yi tö ne' kí' ëë tsa kã táa jña yi ṣa.
- Kö' j̣iṭo moo yi tö ne' kí' ëë tsa kã táa jña yi ṣa.
- Jma ḷi laj̥ jú ë tsa ejä ṭi jmaḳi ñii eri 'ḷe' kí' kö jú í chía.

Jæ laji ní ne' etsoo jña jmo' laji jú tachqa tsa, malì já jma' cha'a jú laji ejä etsoo jú ngi'a 'ni.

É moo yi já li' jmo' kí' tsañi'.
É táa jmoo moo yi lanií.
Ï jmoo nii moo yi laa.

Jæ 'ni lajɪ wuo' ejnaa lɪ' ela', lajɪ jú che' jña lajɪ ne' kí' íristi yi. Jäma', chaa jú jña tsa jña'a lajɪ jú ngi'a estoo.

INSTITUTO FEDERAL ELECTORAL
 Ítäyitsamakä' likä táa
 Yi tö nee' kí' æ tsa kã táa

La' ísia:
 Alberto Rosas
 Juárez

Jmiiñi'a: 39
 El'i'a: H

Ísi' jña jmi nga:
 San Juan Bautista,
 Tuxtepec, Oaxaca

Móo: 00000011111119 Jmiiñitã yi: 1991 2
 Klabe kuo'a tsa: BRRRSS0000

Ñitaafuo' ítikua' wqo: 20 Lõ' itijejuikuaa:
 Ñitaaitij ejuikuaa: 182 Jejuikóa: 0080
 Fui' itijeju: 161

12430167895201476

ESTE DOCUMENTO EN INTRANSFERIBLE.
 NO ES VÁLIDO SI PRESENTA TACHADURAS
 O ENMENDADURAS.
 EL TITULAR ESTÁ OBLIGADO A NOTIFICAR
 EL CAMBIO DE DOMICILIO EN LOS 30
 DÍAS SIGUIENTES A QUE ESTE OCURRA.

 MANUEL LÓPEZ BERNAL
 SECRETARIO EJECUTIVO DEL
 INSTITUTO FEDERAL ELECTORAL

 ELECCIONES FEDERALES

12	15	06	09
----	----	----	----

LOCALES

09	10	11	12	13	04	05	07	08
----	----	----	----	----	----	----	----	----

É lijua' ní chí moo yi la' ísi lɪ' jú rɪstɪ jña wuo' ela nga' wɪ'.
 É lijä kɪ tsɪ'ɪ kiä moo yi laa ne' jña firma kí' tsa.
 É táa jmo lajɪ *número* chifuɪ' mi' rikiä tɪñí jña tɪká' íristi
 moo yi laa.

Jmo' nga ejä íristi yi.

Matii ḻ ekajmo'o jú rijua' ejä kiä ñí yi tö ne' kí' ëë tsa ḵa
táa, jmoo kö kru ñí laj̱ joo ḵi nga'.

Moo	
La' ís̱i	
Jṉ̃a' siakuo fuo'	
Jm̱i̱	
Jú che' jia kí' tsa	
Ne'	
Fu̱' jú yi ris̱i̱	
<i>Firma</i> kí' tsa	
'Ma jṉ̃ä' yi	
<i>Número</i> kí' yi tö ne' kí' tsa	
Klabe kuo'a tsa	

'Ne' ñí yi tö ne' kí' ëë tsa ḵa táa laj̱ jú rijua' ejä esto̱o.

Ja' ñi' tsa ḻi' kí' moo yi ejä jia ñí yi kia'a.

- a) 'í ñi'a
- b) 'ö ñi'a
- ch) i̱ä ñi'a

É jm̱i̱ ñii ḻ ñitää yi tsa kí' yi tö ne' kí' tsa maṯi̱ ḻlee ëa tsa
ḵa táa

- a) i̱ö'ö
- b) 'ää'
- ch) i̱ö̱i̱

Tsa tä yikua íti:

- a) Sätu Juan Bautista, Tuxtepec
- b) Sätu Røø Huaxpaltepec
- ch) San Felipe

Siti la' ísi laj̃ joo o jú che' ní yi tö ne' kí' ëë tsa kã táa, ejä esa jia ñi' ju' rijñi.

'Ma jñä' yi _____

Jú che' kí' tsa _____

Jmii ñi'a _____

Número kí' yi tö ne' kí' tsa _____

Echaa tsi'i...

Yi tö ne' kí' ëë tsa kã táa li' kö moo yi chí ekuo ñitáa kí' Ñitáa ti ëë tsa kã táa íti ñijm̃ t̃i laj̃ tsa ñijm̃, tsañi' jña tsam̃ mat̃i 18 ñi'.

Li' kö moo yi sia lii jmas̃ jña asiá sali jmoo, ejä ch̃i kiäa li' laj̃ e mat̃i to'a kö moo yi kó ñitáa.

Li' e 'lä nga' ñitáa kí' tsa li' táa kiá jna' la' íli' ñitĩ, jñi tsam̃kä', ínee emasia nãä, ejä m̃a majä jmoo to'a laj̃ yi kö ñitáa ejä jmoo ch̃i kiäa. Laj̃ jñi íjmoo kuu m̃a laj̃ tsa moo yi laa majä liñía etsoo li'a tsa sĩ t̃iñía.

Laj̃ joo ki nga' li' joo t̃iñi jña laj̃ t̃iká' li' jia:

- Ñitáa ti ñijm̃ ekuo.
- Laj̃ jú che' kí' tsa (la' ísia jña laj̃ jm̃i natsi'a, ísi' jña, jm̃i ñi'a, i tsa)

- Ne'
- Klabe kuo'a tsa
- Jú che' kí' ñitáa fuo' jña chima'
- Íjñä misia kuoa
- Número kí' yi tö ne' kí' tsa
- Firma kí' tsa
- Íti majä tsaëa tsa ḵá táa ñijm̱i o íkuaa

Jmo'o yi eni' taa

Jmo' laj̱ fu̱ jú ṟis̱i̱ laj̱ ts̱i̱ laj̱ä chim̱.

a) Asiá katso'o.

(Yie ts̱ia)

b) Éla' ñi'i.

(Yiä ts̱ia)

ch) Íni̱ jñatä'ä íköchäa.

(Yie ts̱ia)

e) Ema kuaa y̱i jm̱.

(Yiä ts̱ia)

i) 'Ne' íköchee fu̱ jú ṟis̱i̱ jña jma jña'a laj̱ tö ñii.

Jú samañía...

Ñí kö jmo'o yi eni' taa ejä ḻi' ekuo̱a jú majä kuo' 'ni m̱i' e 'ng̱'
íjmo'o yi, majä ~~re~~ ng̱i chía e jú ṟi jua' íjmo'a yi.

Ṉi jua' ko' 'ni ~~e~~'kö pi' 'mi laj̱ jú jua'a, ejmo'o 'ni laj̱ä la' íḻi' jú
cẖa kí' ejä ṟis̱i̱, jmo' 'ni la' eḻi' ts̱ia jú ṟi 'ḻe' jña kuo' 'ni laj̱ä
kuo m̱i' la' i̱i jmo'a yi jña laj̱ ñii m̱i j̱iä ñí yi kiä, eṯi 'ni ṯä' tsa
laj̱ tanoo.

Jmo' eni' taa íristi' yi.

Tijña' sama lile'e jmo'o ejä estoo:

- Jmo' li' jñä'a 'nijña lö' í ñi' íristi' yi.
- 'Ne'e lajti jú chí risti' jña jmakui'ti é jä li' tsia 'ne'a si'a tsa.
- Jma 'ña' ñi' íristi' yi jña jma 'ña'a majä lijmo'o eni' taa.

Prisipito

(Fu't jú eristi't: Íkajia jña jä jmi' fu't')

...Jua' jmi'fu't' si'a prisipito:

Kö lajä li' siä jna: xä'a ti 'na' yie jña lajti tsa xä' jna. Lajti ti 'na' yie jnaa kö ræ jña lajti tsa jnaa kö ræ ílajti. Ejä li', limi' tsä kömi'. Tsä' nijua' katæ' 'ni jna ju' jñi'i, li' siä jna lii liyie' nga' j ña ejmoo.

"Eliku'ti jna kö mi' sã matii rifu'ti, ejä jua' sia noo íjä kuã jna. Jña' 'ni, ekä' sã li', lajä li' wi' tã jna ñi' too; li' najua' kö söö." Jña, íjä li' é jæ' ñi' jee mi' fu' íñi'. Jna asiã ku'u íñi' jña mi' fu' íñi' sachi' íkä jna, lajti jee mi' fu' íñi' asiã 'nee jua' íkä jna. Eli' yie nga' tsä.

"Tsä' 'ni li' jñi' chi' ejnaa ñii najua' kuu née. Jña nijua' katæ' 'ni jna ju' jñi'i, li' liyie' nga', ejä lii lajti jee mi' fu' íñi' etsoo tsä jna jñi' chi' ejnaa ñii najua' kuu née, jña eli 'nga lajti jee chii ñi' ñi' lajti má' kí' 'mi' fu' íñi'...

A. de Saint-Exupéry.
El Principito, México,
Editores Mexicanos Unidos,
1996, pp. 74-75.

Chaa 'ni jú jña laj̱ṯ tsa kanoo íjmo'o.

E kí' rijua' ñí írisṯṯ yi.

Ī kí' ṟṯ 'ḻe'.

Éla' ḵṯ ṯs̱ṯṯ cẖä jú chaa.

Eḵṯ ts̱ia kí' jmo'o yi

Eng̱ṯ cẖi ej̱ä jua' jma̱ kö jú ṟṯ 'ḻe'.

Étsoo

Asiá

Eḻṯ fu̱ṯ' jmo'o köchee jú ṟṯ 'ḻe' ñí yi risṯṯ.

Étsoo

Asiá

Jmo' ñí íjmo'a yi “Jä ṯs̱ṯ jña chímoo”, ñí Yi kí' íjmo'a, jña jma 'ña'a 'ni maj̱ä lijmo'o eni' taa.

Li jma̱ ä 'ni laj̱ṯ ñii jú jua'a maj̱ä jmaj̱ñä'a jmo'o yi kiá'.

- Jmo' írisṯṯ yi lö' í cẖi'i jña 'ne'e e jú 'nee jua'.

- Jmoo 'ni íi m̱ṯ' kí' laj̱ṯ jú risṯṯ.

- Jmakui'ṯ 'ni la' jmo'a laj̱ṯ fu̱ṯ' risṯṯ ḵi nga' ej̱ä jma̱ ~~ee~~ ku̱o m̱ṯ' kí' írisṯṯ yi jmo'o.

- Chaa ṯs̱ṯ' la' ís̱i írisṯṯ yi, moo kí' yi ícẖä'ä, ĩ tsa kas̱ṯṯ jña tsa ng̱i jú. Jú rijua' laa ḻṯ' cẖi nga' jua' jna ṯij̱ña sama jmalee jmo'o yi.

Jmo' ní íristi yi, ~~jæ~~ laji ejnaa jña jmo' laji jú tachqa tsa.

Tsami si Luu tä' ö sijo tii Kua' Ngö', jä tsa i jña' yie yie niti, ejä 'na' sia jú liña wí ja chée jmiti tii kí' See si' jejui jña 'na' jmoa köchee ejma chia kí' tsa jmo jmiti. Ejä m'a yichea lii jma ea, tsa te' niti nii imakö kí', ejä xöa ejmo'o jña si, jña xöa jma ä laji tsa.

Chaa 'ni jú jña j̱i' 'ni laj̱ jú ngi'a.

É ñii íristi̱ yi li' kua s̱i̱ y̱iche tsami̱ si̱ Luu.

İ ṉi̱ s̱i̱ ñii íristi̱ yi laa.

J̱e jña jmo' íristi̱ yi. Jmoo 'ni jña kö fui jmakö jóo ñi̱ yi
ijä cẖä'a 'ni jú ṟisti̱ jña wuo' ela' mi' w̱i'.

Ägele, Kalifornia íkiä 3 kí' si' ḵi̱ kí' jmi̱ ñii 2017.

Liyia' 'ni maa:

Em̱ jna eṟli' siä 'naa jña laj̱ siä laj̱ tsa tä' tsakö ju'.

Ejä s̱i̱ ku̱ñea w̱i ecẖä' jna ti̱ Ñíku̱' jña ejä la' w̱i jaṯi̱ jmi̱
kí' tsa jm̱o jmi̱ kí' jmi̱ ñii laa kí' S̱atu chifu̱' jeju̱. Ejä m̱i jna
jm̱o cẖi̱ ts̱i', si̱ íḵä jna kö moo yi ṟisti̱ laj̱ ejä ena 'ng'. Majä
ḻa jna köchee esia ñi̱ ofui̱ jña ejä liköo jna.

'Ne' 'naa la' élö' ḵä jm̱ jä tsa jm̱o s̱öo tä' jeju̱ kiäa majä
jm̱o s̱öo jmi̱ ṉi̱ jña jm̱ yä ts̱a tsa jm̱o jmi̱. Ejä m̱i jna
jm̱o cẖi̱ ts̱i', si' 'naa laj̱ rö' s̱ee jm̱a kiä majä jm̱o jóo s̱ij̱i̱
jña ñi̱' jña laj̱ s̱iṟö'ö.

Kiä 'naa laj̱' kö i' ku̱.

P.D. Em̱ jna cha' 'ni jú éla' tä' laj̱ tsa kö ju'jña si̱'i̱ ṯj̱ña ṉi̱
moo yi ṟisti̱ laj̱ ejä ena 'ng'.

Ejua'

Kiaa Gutiérrez Alkätara

Jmo' íristi yi.

Echaa tsi'i...

Yi sĩa lì' kó íristi yi íchaa jú ewí ñí jä jmakö' chaa lajì ñii ejä elì íkuua. La' ílì' ñí kiä, lì' kö íristi yi kí' tsa jñë', ejä 'nee jua', esì jna' lö' ejä kī tsi jna' jña elì jna' ñí kö kuñee lì'.

Ñí yi sĩa lichaa jna' jú kí' kö esiä jna', elimí kö lii jma øe o lii jmóa kö e 'ng'.

Lajì ñii yi sĩa kiä lajì jóo estoo laa:

- Jmì jña íkuua íjä sĩa yi sĩa.
- La' ísì íkä tsa tsoo yi.
- Ñì' yi lì' íjä rì 'lè' jú sĩa o tsoo 'nëe jna' sí'a.
- *Post data*, 'nee jua' malì jājma' kí' íristi yi, lì' kö jú kiä o jóo ílì' chii nga' kí' yi sĩa, jña ñí jä sĩa, lì' kö jú tì' mi', ejä lì' itsä e 'nëe jna' sí'a íkä tsa tsoo yi. Ejä sĩa lalaa *P.D.* Ñí jóo laa sĩa kuñee lì' lii sĩa ñí yi sĩa, asiä lì' e 'ni, ejä nì jua' saa tsoo tsia lijua'a kö esia. Jú rì jua' laa, jmì tää lii sĩa tì malì sĩa jú itsä.
- Esĩa lajä kö jú itsä.
- Jña lati itsä sĩa la' ísì tsa jña *firma* kí' tsa jmoo yi sĩa.

Sit̃ la' ísi lajt̃ jóo l̃' kí' ñí yi s̃ia ejä sit̃ tiw̃o írit̃it̃ yi.

A large rectangular area with horizontal lines for writing. The lines are evenly spaced and cover most of the page, leaving a small margin at the top and bottom. The background is a light, textured grey.

Siti kö yi sia.

Majā listi kö yi sia li' íjä íkuua ní kö jejuí íwí', la' íli' ní kö jejuí fuo' ítí ñitáa fuo' kí' Kua' Woo kí' Ñijmí, jña ejä 'ng' 'læ' 'ni jña jä tsañi' rō'ō. Ejä li' 'nga kī' tsi' é jú 'læ' ní yi sia.

Siti lajī jú kī tsi' ejä kī nga' 'nee kiäa kö yi sia, kiä 'ni íi lajī ñii jú ngi'a estoo.

Í ikä rīli' yi sia.

É jä jú sia etsoo rijua' ní yi sia.

Éjú rijua' la' íli' marifui æ íristi yi.

[illegible]

'Ne' 'ni íkō' fui ntjua' ekiä yi sĩa kia'a lajɿ ñii jú tsoo.

- Ékiä jmi̯i̯ jña íkuaa íjä jmóa yi s̩i̯a.
- É li' k̩i̯ tsi'i̯ k̩öjú kuo'a liyia' kí' ík̩a tsa tsoo yi.
- Éjmo'o *firma* jña tē'ē la' ísi'i̯i̯.
- Éli' ~~re~~ jú s̩i̯a o tsoo ri̯jua' kí' yi s̩i̯a.
- É si'i̯jú li̯jua'a ti̯i̯ íts̩ä.

Ntjua' 'na', jma ~~ree~~ yi sia ñí chajoo laa.

[illegible]

Ekö'a tö írisití yi

Nee jna' la' ní íjma 'ñga laa yi tö ne' kí' ëë tsa kä táa jña yi sĩa. Elii jua'a 'ni lö' 'ni la' íli' jma kö yi írisití niti.

Yi tö ne' kí' ëë tsa kä táa

Yi sĩa

Siti jña chaa 'ni jú.

Éjä lí' jma kī.

Áli' jña áji' kō'a jma kö ela niti kí'a.

Etáa jmoa sia yi nñi.

Ekí tsia ñí jú risi+

a. Jmo' laj+ jú jua' etsoo jña jmati' laj+ jú ngi'a.

Jna jmat+ yi jma tga 'lo.	Ñii jna t+ jñi tsam+.
'Ni jmo' táa jee.	Kua 'ni kualaa t+ ínee jma'.
li 'nñ m+jñi.	E 'nñ fu+.
li jmoo í s+jöö.	Laa ja' i.

É jä li' kä' sia ñí laj+ jú jua'ejä ekajmo'o.

b. Kiä jú rístí ejä jmatii lajĭ jú í chía.

jna	ii	'nää	ïï jmää
'ni	ii	jna'	ïï jmää

1. _____ lää kuaa nĭĭ.
2. _____ rö' sĭ 'mĭ'.
3. _____ natä' tĭĭ jejuĭ lajĭ jmiĭ tumĭ.
4. _____ tiyia'a stjñi lajĭ tĭyié.
5. Lajĭ jee nĭĭ lĭ' kí' _____ .
6. _____ ejñía jee.
7. Lajĭ tĭ 'na' yie nĭĭ lĭ' kiä _____ .
8. Lajĭ _____ natä' jmoo táa.

Rikö' jú jua' jña tsa jmoo táa.

_____ jmoo simi' majäe 'ña ju'
ínee jma'.

'Nää

_____ tsato'o ñii fui ngkä'ä.

Jna

_____ kuó'o kualaa simi' kí' sijo'ö.

li

_____ eku'a tii chañi'.

li

_____ eli' loo kui kii.

li jmaä

_____ tsatä'ä jää itii jmi' kí' jeju.

Jna'

ch. Sít 'nì jú juá' íjä ko'o ii, 'nää, jna jña 'nì íjä ko'o ii kí
tsami, jna' jña 'ni.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

Jma ti' jna laj̥ ejma 'ñ̃aa

Ejmó' jna' la'

Rikö' jña kö fui la' ísì jmakö íristi' yi jña la' ílì'.

Yi tö laj̥ tsoo siä tsa ñijm̥	Lì' kö moo yi chí ekuo ñitáa kí' Ñitáa tì ẽẽ tsa kã táa ítì ñijm̥ tìi laj̥ tsa ñijm̥, tsañi' jña tsam̥ matii 18 ñi'.
Moo yi tä yi tsa	Lì' kö eristi' mi' íjã sî jú kiä jna' o ẽa jú kí' lajã l̥i o táa ejã jm̥a.
Yi tö ne' kí' ẽẽ tsa kã táa	La' ílì' ñí kiä, l̥i kö íristi' yi kí' tsa jñẽ', ejã 'neẽ jua', es̥i' jna' lõ' ejã k̥i ts̥i' jna' jña el̥i jna' ñí kö kuĩneẽ l̥i'.
Yi ẽe jú	Lì' moo yi k̥i nga' ejã kuõa laj̥ ínee ñitáa kí' tsam̥i tä' ñí kua' wõo kiäã. Ejã j̥i'a sée jmi tsa kö ju' tsatã' simi' l̥i' õ latii 'i ñi' majã tsajñaã tsa ta'a bakuna jña tsoo jã lijmoõ jõa.
Yi rijua' la' jma ch̥ia m̥a k̥eyi	Lì' kö moo yi chí ekuo Ñitáa ítã tsa yi íkã laj̥ tsa lisiã ñí kua' wõo kí' ñijm̥i.
Yi siä	Lì' lajã kö la' íjmoõ, ejã jmóã ch̥ii nga' l̥i' juã'a éla' jmó esia o é jã l̥i' jmakö ñii ejã 'neẽ tsoã ejmoõ majã lii ejã 'neã jmõo.

Jmo' laj̥ jí r̥jua' ñí ñí íl̥' j̥a laj̥ ñii bakuna kí' sìmi' l̥' 0
lat̥i 12 ñi'a j̥ña jmat̥i' laj̥ jú ngi'a.

É tsoo jmoo í j̥ña bakuna Td.

É jmi̥ ñi'a 'n̥e ts̥ á *triple viral* j̥ña ja' fui t̥a'a.

É bakuna 'n̥e ts̥ á nga' wi' fui.

La' íl̥' ñí íl̥' j̥a laj̥ ñii bakuna, é lat̥i jmi̥ ñi'a sìmi'
tsañi' o tsami 'n̥e ts̥ á bakuna.

Jmo' jú rɨjua' estoo.

Li' kī tsi'i ejä 'nee fuí' 'ni jña tsoo o tsami rö'ö tsa kuaa
 jejuí Nítáa fuo' s̥í ñí Kua' wəo Ítī Nijm̥t̥, jña ejä e 'no' 'ni
 s̥i'i jú liñía kí' erəlti' nga' w̥i ʔ sé'e íjmoa tíia m̥ñía.

Siti naa kö yi sĩa.

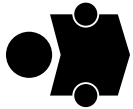
[illegible]

Majä lii *jæ* 'ni yi sĩa kiä 'ni laj̥ ñii jú ngi'a est̥o laa.

- E li' k̥i ts̥i' la' ís̥i íkuaa j̥ña jmi' jä si' yi sĩa.
- É jä la' ís̥i íkä tsa ts̥o yi.
- É kajua' 'nijña laj̥ ñii kí' tsoo ri'jua' ejä fu'a.
- Ési' kö jú ítsä.
- Éjmo'o *firma* j̥ña es̥i'ila' ís̥i 'ni nátii.
- É *jæ* íkö' fui ni'jua' sia köchee jú ris̥i esareli' ris̥i.
- É ko'o köchee ñii íjña kí' íjmo'a yi.

[illegible]

**INSTITUTO
NACIONAL PARA
LA EDUCACIÓN
DE LOS ADULTOS**

**Ejmo'o jña est tñ jújmi kñi.
Jújmi kí' tsa jejuť**

MOO YI KÍ' EJÄ MA 'ÑAA

La' ísĩ tsa siyĩ o tsakä'

Jmĩtĩ natsĩ' kí' jmía

Jmĩtĩ natsĩ' kí' séa

La' ísĩa

Jmoo jña kō ñii 'ma 'la' ☒ lajĩ íjma 'ñä'a ejä malĩ 'ñä'a kí' jmakö
táa lilée jmatĩa laa.

RFE o CURP

Táa lilée jmatĩa 1

Jmoo jma kĩ ñii li 'no'a jú rťjua' majä lima'a ejä 'nee jua' jú
írĩstĩ yi. ☐

'Ne'e jú rťjua' jú chíertkiä ñĩ lajĩ írĩstĩ yi. ☐

Jmalea jmo'o yi eni' taa. ☐

Jmakut'ĩ éla' l'ĩ' lajĩ írĩstĩ yi, ál'ĩ, ájĩ' jña álijä jmo'a o sĩa yi. ☐

Jmoo rē ejä listĩ ñĩ írĩstĩ yi kíä'a, jēē ikö' fut jña jma rē'ē. ☐

'Ne'e köchee la' íl'ĩ' kí' juua l'ĩ' ñĩ íjä sĩa. ☐

Ejua' jna e malĩ 'ñaa kí' táa lilée jmatĩa laa

Jmĩtĩ _____

La' ísĩ tsa ee jña *firma* kí'a

Táa lilée jmatĩa 2

Jua' 'ni tñt jú rĩstĩ lajĩ jú kí' tsĩ' kuo matĩt jmo'o táa jña lajä
'ñä'a kí' jmo'a tññaa. ☐

'Ne'e jú rťjua' jú chíertkiä ñĩ lajĩ írĩstĩ yi. ☐

Jmo' eni' taa lajĩ írĩstĩ yi jña 'no'o lajĩ jú chíä r'ĩ' lē' ñĩ yi. ☐

Jmakut'ĩ éla' l'ĩ' lajĩ írĩstĩ yi, ál'ĩ, ájĩ' jña álijä jmo'a o sĩa yi. ☐

Jmoo rē ejä listĩ ñĩ írĩstĩ yi kíä'a, jēē ikö' fut jña jma rē'ē. ☐

Sĩt' 'ni la' jña jmast' lajĩ írĩstĩ yi jmo'o ínee jú rĩkiä, jmal'ĩ' o
jmast' jú rťjua' jña la' l'ĩ' ēē yi. ☐

'Ne'e köchee la' íl'ĩ' kí' juua l'ĩ' ñĩ íjä sĩa. ☐

Ejua' jna e malĩ 'ñaa kí' táa lilée jmatĩa laa

Jmĩtĩ _____

La' ísĩ tsa ee jña *firma* kí'a

Ñitĩt kí' tsa jújmi

Ejmo'jña esi tti jújmi kti. Jújmi kí' tsa jejui

MOO YI KÍ' EJÄ MA 'ÑAA

Jma ti'jna loji ejma 'ñga ejmatii' 'ñe itsö

É jä ti 'ñga

É táa jmgo ejä ikä jna

<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>
<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>
<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>

Firma kí' tsa siyi' o tsakä'

Jú kí' kuóa yi

Jmit _____

Jjä íkuua kuóa yi _____

La' ísi tsa kuoo jña firma kí'a _____

En este material encontrarás actividades de gran utilidad que te ayudarán a poner en práctica el conocimiento que tienes sobre la lectura y la escritura de nuestra lengua chinanteco de Ojitlán, a través del trabajo con diferentes tipos de textos. La finalidad de este material es que sigas interesándote por aprender más sobre la lectura y la escritura en tu lengua.

Te invitamos a que descubras todo lo que puedes conocer por medio de este módulo.

Ñí yi laa e li chä'ä lajɿ ñii táa ejä ræe li' nga' ejä jma ä 'ni ijä liñä'a jmo'o lajɿ yi ijmo'a jña jú risɿɿ jú tɿɿ Jújmi kí' tsa jejuɿ, ñí lajɿ ñii táa ijma 'ña'a 'ni lajɿ ñii jú risɿɿ. Lajä li' nee ñí yi laa li' ijmatɿ'ɿ lajɿ eli ma'a la' íli' lajɿ ñii ijmo'a yi jña jú risɿɿ tɿɿ jújmi kia'a.

Ejä etæe jna' 'ni ejma kuɿ' lajɿ ejä 'no'o jmakuɿ' tɿɿ ñí kö eli 'ña'a laa.

DISTRIBUCIÓN GRATUITA
ELɿ CHE'A

Este programa es público, ajeno a cualquier partido político. Queda prohibido su uso para fines distintos a los establecidos en el programa.

Jújmi kí' tsa jeju' • Jújmi kí' tsarö'ö • Jújmi kí' tsa kö wɿɿ • Tsa jujmí • Stɿɿ jumi • Tsa kö 'wɿɿ • Jujmi ki jejuɿ kö' 'wɿɿ